Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...1921 оной ...21-һээ гарана | № 51 (14073) | 1973 оной мартын 2, пятница | Сэн 2 мүнгэн

...ОНИШОД! ТҮЛ АБАЛГАЯА ҺАЙНААР ҮНГЭРГЭЭ

...үрүүшын зуутан

...Анаагай совхозой ...отарада 10.500 эхэ хо... ...түлжүүлэгдэжэ байнхай. ...абалга түлэг дундаа. ...байдалаар манда ...хурьган абтаа гэхэ гү, ...100 эхэ хонин бүриһөө ...хурьган түлжүүлэгдэнэ. ...һайн мэдэхэ хонишод Зоя Шоймполовна Жамсаранова, Галина Дубшановна. Доржиева, Буламай отделениин дүршэл ехэтэй хонишон Норбо-Самба Эрдынеевич Бадмаев гэгшэд 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абажа, тэдэнээ һайнаар түлжүүлнэ.

Аймагай эрхим хонишодой нэгэн Ойдоп Табхарович Тагаров мүнөө үедэ 100 эхэ хонин бүриһөө 97,2 хурьга абанхай. Хонишод Цырендоржо Чимитов, Юрий Тыкшеев гэгшэдэй ажал хэрэг яһала урагшатай.

В. ШОЙНЕНОВ,
Анаагай совхозой парткомой секретарь.

Хори.

ГАРЗАГҮЙГӨӨР

«Эрдэм» колхозой хонишод түл абалгаяа үбэлэй һүүл һарада эхилдэг юм. Мүнөө үедэ ажахыда 6 мянга гаран хурьгад абтаад, гээлтэ хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байнхай. Ажахын 1-дэхи отделенидэ гурба мянга шахуу хурьгад абтанхай. Түл абалга нүхэр Цоктоевой отарада һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Эндэхи хонишод Шулуута гэжэ газарта үбэлжэдэг. Хонидойнь хүшэ тамир һайн. Хонишод хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээлээ хорёодоо орууланхай, талха таряанай зүйл эндэ асарагданхай. Абтаһан хурьгадынь өөдэргэн, нэгэшье түл гарзалаагүй. Ц. Цоктоева, Б. Цыремпилова, комсомолой путевкоор колхоздоо үлэһэн Владимир Гармажапов гэгшэд эндэ хурьгашадаар ажаллана.

Ёнхорой отделениин хонишодой ажалые бүришье урагшатай гэжэ тэмдэглэмээр. Ахалагша хонишон Владимир Дашиев 590 эхэ хониһоо гурбан зуу гаран түл абанхай. Тус отделениин ахалагша хонишод Г. Лубсанов, Г-Ж Буянтуев гэгшэд энэ харюусалгатай ажалаа эмхи гуримтайгаар ябуулжа, даажа абаһан социалис уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнхай.

«Эрдэм» колхозой хонишод хурьга абалгаяа эмхи гуримтайгаар үнгэргэжэ, Буряадай АССР-эй алдарта 50 жэлэй ойн баярые ажалай бэлэгүүдээр угтаха гэһэн уряа доро ажаллажа байнхай.

С. ШАРАПОВ.

Сэлэнгын аймаг.

...алуушуул ...үл ...алсана

Манай колхозой хоёр отделениин комсомолшууд хамтынгаа суглаан дээрэ хүршэ Борьёогой совхозой залуушуулай үүсхэлые зүбшэн хэлсэжэ, хонидой түл абалгада комсомол-залуушуулые олоор хабаадуулха асуудал шиидхэбэ.

Мүнөө ажахымнай эхэ хонидой бүхы отарануудта түрүүшын хурьгад абтажа. эдэбхитэй комсомолшууд Сергей Лубсанов, Бато-Доржо Ганжуров, Владимир Сычев, Нелли Ачитуева, Сэсэгма Норбоева болон бусад хонишодтоо хамһалсажа байна.

Б. БАДМАЕВ,
Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой комсомолой комитедэй секретарь.

Бэе бэеэ шалгалсан

...совхоздо хонидой ...абалгын харюусалгата ...үлажа ерээ. Шэнэ түл ...абажа, гарзагүйгөөр ...ябадал хурьга ...шадабари, дулаан ... ...совхозой хүтэлбэри... ...мэргэжэлтэд, отара бү... ...ахалагша хонишод хабаа...

...Хонишод өөһэд хооронд..., ажал хүдэлмэрээ ...дутагдалнуудыень ...үлдэг юм, — гэжэ совхозой главна зоотехник Владимир Аюшеевич Дандаров хөөрэнэ. — Түл абалгын дүтэлхэдэ эхэ хонидой отарын хонишодой хоорондо шалгалта жэл бүри эмхидхэдэг заншалтайбди. Энэ хэрэг хонишодой хүдэлмэридэ яһала туһатай. Тэдэнэр иимэ шалгалта заатагүй болохо гэжэ мэдэдэг болоһон тула эртээнһээ түл абалгадаа бэлэдхэжэ эхилдэг. Хонид, хурьгадай байра дулаалха, сэбэрлэхэ, хото хорёогоо заһабарилха гэжэ оролдодог. Хонишодой ажалай дүнгүүд, үдэр бүриин ажалай гурим, тэжээлэй рацион фермэ бүхэндэ эртээнһээ бэшээтэй байдаг. Тиихэдэ эндэ заатагүй ветеринарна аптекэ табигдадаг. Бүхы тэжээлынь түсхай графигаар гаргашалагдадаг байна. Тиимэһээ шалгалтада хабаадагшад графигынь хаража, энэ асуудалда ехэ анхарал хандуулна, — гэжэ нүхэр Дандаров хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ.

Тус ажахын хоёр отделенидэ хонидой гурбан бригада, эхэ хонидой 12 отара бии. Шалгалтада хабаадагшад энэ үдэр хоёр отделениин бүхы бригадаар ябажа, һанамжа дурадхалаа оруулжа, дутагдалынь тэрэ дарыдань усадхаха хэмжээн абтаа. Жэшээлхэдэ, нэгэдэхи отделениин Зина Ринчиновагай отарада үбһэ тэжээлынь графигһаа үлүү гаргашалагданхай байгаа. Тиихэдэ тус отделениин Цыдын Ринчиногой, Мыдыгма Гармаевагай отарануудта нэгэ-нэгэ хурьгашад дуталдана. Отделениин олонхи отаранууд түлеэгээр хүсэд хангагдаагүй байһаар.

Совхозой дирекци, партком шалгалтын дүнгүүдээр энэ үдэр хонишодой суглаа үнгэргэбэ.

Хоёрдохи отделениин Жан-Чирип Эметхенович Очировай хүтэлбэрилдэг бригада түл абалгада һайнаар бэлдээ гэжэ суглаан дээрэ тэмдэглэгдэбэ. Тиихэдэ энэ бригадын Эмма Лоргоктоовагай даадаг отара совхоз соогоо нэгэдэхи һуури эзэлжэ, 30 түхэриг мүнгэн шанда хүртэбэ. Нэгэдэхи отделениин Люба Раднаевагай даадаг отара хоёрдохи һуурида гаража, 20 түхэриг мүнгэн шан абаа. Хоёрдохи отделениин Екатерина Бадмаевагай даадаг отарын хонишодто гурбадахи шан—10 түхэриг мүнгэн барюулагдаба.

Совхозой эхэ хонидой Е. Бахановагай, З. Ухиновагай, Ц. Догдановагай, О. Ачитуевагай даадаг эхэ хонидой отаранууд түл абалгада муу бэшэ бэлэдхэлтэй гэжэ энэ суглаан дээрэ тэмдэглэгдэбэ.

Ажахын хонишод Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулан абаһан үндэр социалис уялгануудаа дүүргэхын түлөө харюусалга ехэтэйгээр ажаллажа байна.

Б. ЖИГМИТОВ.

Хурамхаанай аймаг.

...И. БРЕЖНЕВ ...ЕЙН АЖАЛАЙ ПАРТИИН ...ЕГАЦИТАЙ УУЛЗАБА

...эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев ...эй ЦК-гай уряалаар СССР-тэ ерэһэн ТПК-гай ...Политическэ комитедэй гэшүүн, ТПК-гай ЦК-гай ...Ким Дон Гю түрүүтэй Корейн Ажалай пар... ...егацитай байгша оной февралиин 28-да уулзаа. ...эй, ТПК-гэй хоорондын хани барисаа, харил... ...ооe марксизм-ленинизмын, пролетарска интер... ...измын гол ёһонуудай үндэһөөр саашадань хүг... ...ба бэхижүүлгын асуудалнуудаар Л. И. Брежнев ...ЦК-гай делегаци һанал бодолоо хани ёһоор зүб...

...Дон Гю социализм байгуулгын асуудалаар корей ...йлаһан амжалтанууд тухай, КНДР-эй табадахи ...Арадай Дээдэ суглаанай түрүүшын сессиин ...тухай, партиин V съездын шиидхэбэринүүдые ...тула ТПК-гай ябуулдаг хүдэлмэри тухай, оро... ...алан аргаар нэгэдүүлхын тула КНДР-эй бэе... ...байгаа хэмжээнүүд тухай Л И. Брежневтэ мэ... ...Амгалан, демократическа гуримаар, гадаадын ...агүйгөөр Эхэ ороноо нэгэдүүлхын түлөө тэм... ...корей арадые хододоо дэмжэдэгэйнь түлөө совет ...стиуудта, бүхы совет арадта ехэ баяр баясха... ...байһанаа Корейн Ажалай партиин ЦК-гай ...элирхэйлэн мэдүүлбэ.

...Брежнев коммунис байгуулалтын хэрэгтэ совет ...үйлаһан амжалтанууд тухай, дотоодын ба га... ...политикын талаар КПСС-эй XXIV съездын та... ...илгонуудай амжалтатай бэелүүлэгдэжэ байһан ту... ...ейн нүхэдтэ хөөрэбэ. Корейдэхи оршон байда... ...ибуулхын, ороноо амгалан ёһоор өөһэдөөрэн нэ... ...ын тула КНДР-эй гаргадаг оролдолго хүсэлэл... ...етскэ Союз хододоо дэмжэдэг гэжэ тусхайлан ...дээ. Социализм байгуулха, корей арадай на... ...хүсэл эрмэлзэлые бэелүүлхэ хэрэгтээ шэнэ ...уудые туйлахыень Корейн Ажалай партида, ...ажалшадта Л. И. Брежнев Советскэ Союзай ...ис партиин, бүхы совет арадай үмэнэһөө хүсэбэ. ...ис оронуудай, хүдэлмэришэнэй ба коммунис ...нэй, национальна сүлөөрэлгын хүсэнүүдэй хам... ...сэл уласхоорондын шахардуу байдал һуларуул... ...алда, эб найрамдалай ба социальна хүгжэлтэ ...тын хэрэгэй шэнэ илалтануудта шиидхэхы ша... ...туһа хүргэнэ гэжэ уулзалгын үедэ тэмдэглэгдэбэ. ...ализмда эсэргүүсэн бодоһон бүхы хүсэнүүдэй ...эгдэл ба талархал . эб найрамдалай, демократ... ...циональна бэеэ дааһан байдалай социализ... ...төө тэмсэлдээ саашанхи амжалтануудые туйла... ...нүхэсэл болоно гэһэн этигэл элирхэйлэн мэ... ...лээ.

...уулзалгада: Совет талаһаа — КПСС-эй ЦК-гай ...рь И. В. Капитонов, КПСС-эй Центральна шал... ...комиссиин гэшүүн О. Б. Рахманин, КПСС-эй ...Генеральна секретариин туһалагша А. И. Бла... ...орейн талаһаа — ТПК-гай ЦК-гай гэшүүн, ТПК-... ...К-гай агитаци болон пропагандын таһагые даагша ...Тук Тхэ, ТПК-гай ЦК-гай уласхоорондын таһагые ...орлогшо Ким Гир Хен, КНДР-һээ СССР-тэ ...элшэн сайд Квон Хи Ген гэгшэд хабаадаа.

...ейн Ажалай партиин делегацитай Л. И. Брежне... ...уулзалга хани халуун оршон байдалда үнгэрөө, хэл... ...бүхы асуудалнуудаар үгээ хүсэд ойлголсогдоо

ТЕХНИЧЕСКЭ ДЭБЖЭЛТЫН ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ ДАБШАГШАД

Ухаалан зохёогшодой, урлан нарижуулагшадай бүхэсоюзна бүлгэмэй IV съезд

Хэһэн бүтээһэн хүдэлмэриингөө дүнгүүдые согсолон гаргахын, түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлдэ ороной ухаалан зохёогшодой, урлан нарижуулагшадай ба шэнэ юумэ үүсхэгшэдэй үмэнэ табигдаһан зорилгонуудые зүбшэн хэлсэхын тула ухаалан зохёогшодой, урлан нарижуулагшадай бүхэсоюзна бүлгэмэй IV съездэ хабаадаха мянга шахуу делегадууд февралиин 28-да Москвагай Кремлиин Ехэ ордон соо суглараа. Элитэ мэдээжэ совет эрдэмтэд, бүлгэмэй эдэбхитэд, министерстванууд болон албан зургаануудай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, партийна ба ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд эндэ бии.

Нүхэд **А. П. Кириленко, В. И. Долгих, И. В. Капитонов** гэгшэдые сугларагшад халуунаар угтаба. Эдээнтэй хамта СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо **Т. Кулатов** ерэлсээ.

Ухаалан зохёогшодой, урлан нарижуулагшадай бүхэсоюзна бүлгэмэй Центральна соведэй түрүүлэгшэ **Г. П. Софонов** съездые нээбэ.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Политбюро хүндэтэ президиумдэ нэрьемэ альга ташалган доро һунгагдаа.

Съездын президиум ба хүдэлмэришэн органууд һунгагдаба.

Нүхэр Кулатов тобшо үгэ хэлэһэнэй һүүлээр, Ухаалан зохёогшодой, урлан нарижуулагшадай бүхэсоюзна бүлгэмые шагнаха тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ уншаад, Ухаалан зохёогшодой, урлан нарижуулагшадай бүхэсоюзна бүлгэмэй тугта Ленинэй орден нэрьемэ альга ташалган доро зүүлгэбэ.

(ТАСС).

ПАТРИОТИЧЕСКА ҮҮСХЭЛ ДЭМЖЭГДЭЭ

Апрелиин 21-дэ коммунис субботник үнгэргэхэ гэһэн И. А. Лихачевой нэрэмжэтэ Московско автозаводой түрүү бригадануудай үүсхэл февралиин 27-до предприятиин профсоюзна эдэбхитэдэй суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Эндэ үгэ хэлэгшэд заводой түрүү бригадануудай үүсхэлые ехэтэ һайшаан дэмжэбэ. Хүдэлмэрилдэг газар бүхэндөө ажалай эгээн ехэ бүтээсэ туйлажа, энэ үдэрые тэмдэглэхэ гэһэн дурадхал оруулаад, габшагай ажал—түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхэ гол арга болоно гэжэ тусхайлан тэмдэглээ.

Суглаанда хабаадагшад апрелиин 21-дэ — В. И. Ленинэй түрэһэн үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан коммунис субботнигой үдэр — арьбалагдаһан түүхэй эд, материал ба электрын элшэ хүсэ хэрэглэн ажаллаха, олоһон мүнгэеэ Табан жэлэй фондо оруулха гэжэ шиидээд, автозаводой хүдэлмэришэд болон алба хаагшадта уряа бэшэгтэйгээр хандаба.

(ТАСС).

РОССИН КУКУРУЗАШАДАЙ ЗҮБЛӨӨН

НАЛЬЧИК. (ТАСС). Кукурузын баян ургаса абадаг мэдээжэ мастернүүд, селекционернүүд, колхозууд болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд Кабардино-Балкарай ниислэлдэ — кукурузашадай бүхэроссин зүблөөндэ сугларба. Энэ зүблөөн кукуруза бүри ехээр ургуулан абаха ба бэлэдхэхэ асуудал зүбшэн хэлсэхэ зорилготой. РСФСР-эй хүдөө ажахын министр Л. Я. Флорентьев зүблөөе нээгээ.

— Кукурузын үрэ ургуулан абалгаяа Росси ойрын жэлнүүдтэ 4,3 миллион тоннодо хүргэхэ ёһотой байна, — гэжэ ВАСХНИЛ-ай академик М. И. Хаджинов элидхэл дотороо тэмдэглэбэ. — Энэнэй тулада кукуруза таридаг талмайгаа 1,2 миллион гектарта хүрэтэр үргэдхэхэ, дундуур ургасыень га бүриин 35 центнертэ хүргэхэ шухала. Тарилгын талмайн хубааралые һайжаруулха, силос дарахын тула хэмһээ гадуур ехэ кукуруза тарихагүй, үрэ ургуулжа абаха плантациингаа хэмжээе үргэдхэхэ ёһотой болонобди. Кукурузын ургаса олохон ушар шалтагаануудһаа дулдыдадаг. Агротехникын бүхы заабаринуудые наринаар сахихаһаа гадна, уһалагдадаг газарай талмайе үргэдхэхэ, үрэһэ тарилгада онсо анхарал хандуулха, техникээ шадамараар хэрэглэхэ, тэрэниие һэльбэн шэнэдхэхэ эрилтэ табигдана. Эрдэмтэднай эрхим һайн тэжээл болохо гибриднэ шэнэ сортнуудые бии болгохо хүдэлмэри ябуулжа үргэлжэлхэ болоно, лизин, триптофан гэхэ мэтэ шухала аминокислотануудаар элбэг гибридүүдые бүри мүнөө жалһээ хэрэглэхэ.

Зүблөөнэй хүдэлмэридэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй нэгэдэхи орлогшо Н. Ф. Васильев хабаадана.

ПАРТИЙНА ДОКУМЕНТНҮҮДЫЕ ҺЭЛГЭЛГЭ ЭХИЛЭЭ

КПСС-эй гэшүүн байһанаараа омогорхонобди

КПСС-эй Центральна Комитедэй тогтоолой ёһоор, үсэгэлдэр — мартын 1-дэ партийна документнүүдые һэлгэлгэ эхилбэ.

Үдэрэй 13.00 час. Партиин Советскэ райкомой бюрогой заседаниин зал соо КПСС-эй райкомой бюрогой гэшүүд сугларанхай. Партийна документнүүдээ һэлгэхээр ерэһэн Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой бүлэг коммунистнууд зал соо орожо ерэбэ.

— Мүнөөдэр Ленинэй партиин гэшүүдтэ онсо илгаатай үдэр. КПСС-эй ЦК-гай шиидхэбэриин ёһоор, манай орон дотор партийна документнүүдые һэлгэлгэ эхилбэ. Энэ һэлгэлгэ хадаа миин юрын техническэ хэрэг бэшэ юм, харин манай партиин ажабайдалда угаа ехэ удха шанартай эмхидхэлэй-политическэ хэмжээ ябуулга болоно,—гээд КПСС-эй Советскэ райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр С. Н. Булдаев хэлэнэ. — Партийна документнүүдые һэлгэлгэ хадаа манай партиин бүхы ажал ябуулгые һайжаруулха коммунистнуудай эдэбхи, үүсхэл хүгжөөхэ, үүргэ, харюусалгыень дээшэлүүлгэтэй сэхэ холбоотой.

Мүнөөдэр партийна биледүүдээ һэлгэхын тулада КПСС-эй райкомдо судна бүтээлгын заводой бүлэг коммунистнууд үйлэдбэриин түрүүшүүл, ниитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадагшад уригдаһан байна. Ленинэй партиин гэшүүнэй шэнэ билет барюулга эдэ нүхэдтэмнай Советскэ Союзай Коммунис партитай хүби заяагаа хододоо мүнхэ холбоһониинь һануулжа байг лэ, гээд нүхэр Булдаев үгээ дүүргэбэ.

Һүүлээрнь КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр С. Н. Булдаев партийна шэнэ биледүүдые коммунистнуудта барюулжа эхилбэ.

Эгээн түрүүлэн шэнэ партийна билет «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор наймадахи табан жэлэй дүнгөөр шагнагдаһан заводой фрезеровщик Алексей Павлович Бартуковто барюулагдаба.

Тэрэнэй удаа оулна суглуулагшад Валерий Васильевич Минин, Иван Дмитриевич Владимиров, судна суглуулагшадай бригадын бригадир, «Ажалай Улаан Тугай» орденой кавалер Леонид Иванович Прутовой, мастер Пантелеймон Поликарпович Шульгин, судна суглуулагшадай бригадын бригадир Владлен Афанасьевич Лысенко, слесарь Михаил Борисович Балдынов гэгшэдтэ секретарь нүхэр Булдаев шэнэ партийна биледүүдые барюулба.

Шэнэ партийна билет абагшадай үмэнэһөө бригадир-коммунист Владлен Афанасьевич Лысенко үгэ абажа, иигэжэ мэдүүлбэ: мүнөөдэр маанадта партийна шэнэ билет барюулагдаба. КПСС-эй гэшүүн байха гээшэ ехэ нэрэ хүндэ болоно, энээгээрээ омогорхонобди.. Ленинэй партиин гэшүүнэй харюусалга ехэ. Коммунист хүн бүхы ами наһаараа, ажабайдалаараа партиин хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэхэ, коммунизмын түлөө тэмсэлэй түрүү зэргэдэ ябалсаха ёһотой. Манай заводой коллектив юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлэй — 1973 оной түсэб болзорһоонь һара урид дүүргэхэ гэжэ мэдүүлнэбди.

Д. ЦЫБИКЖАПОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. КПСС-эй Советскэ райкомой нэгэдэхи секретарь С., Н. Булдаев нүхэр М. Б. Балдыновта шэнэ партийна билет барюулжа байна. 2. Партийна шэнэ документнүүдые абаһан (зүүн гарһаа) П. П. Шульгин, А. П. Бартуков, В. А. Лысенко гэгшэд.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ТҮСЭБҺӨӨ ҮЛҮҮ — ҮНДЭГЭН

Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан мүрысөөндэ оролсоһон аймагай шубуушад гүрэндэ үндэгэ худалдаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Тэдэнэр январь һарада 138,8 мянган үндэгэ тушаажа, хараалагдаһан даабаряа сүм бэелүүлээ.

Инкубаторна станциин шубуушад февраль һарын түрүүшын арбан хоногой туршада 81 мянган үндэгэ дальбараа гаргахаар табиһан байгаа. Шубуушадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ Г. Г. Гатыпов, Е. Ф. Спиридонова, А. А. Сотникова, Т. Шипилова гэгшэд түрүүлнэ.

Ойн баярай жэлдэ аймагай шубуушад 3 миллионһоо үсөөн бэшэ үндэгэ абахаар мүрысэжэ эхилбэ.

— Февраль һарынгаа даабари 2—3 хоногоор уридшалан дүүргэхэ хүсэлтэйбди. Шубуушан бүхэн оролдолгоо шадабаряа гарган ажаллажа байна, — гээд Хориин инкубаторна станциин директор Энгельсина Халзанова хөөрэнэ.

Б. ЛАЙДАПОВ.

Хориин аймаг.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Б. Ц. ШАРАПОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, республикын колхозно үйлэдбэридэ, совет органуудта олон жэлэй туршада һайнаар хүдэлһэнэйнь түлөө Сэлэнгын аймагай ажалшадай депутадуудай Сэлэн-Дүүмын поселково Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Шарапов** Бадма Цыреновичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй** грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1973 оной февралиин 27.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Б. Д. ЖАМЬЯНОВАЕ БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын хүдөө ажахыда олон жэлэй туршада, һайнаар хүдэлһэнэйнь түлөө Хэжэнгын аймагай Хэжэнгын совхозой һүнэй гүүртын бригадир нүхэр **Жамьянова** Будаханда Дараевнае Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй** грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1973 оной февралиин 27.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Н. З. ПЕТРОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, түсэбтэ табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтэдэ амжалтатай байһанайнь түлөө Хойто-Байгалай коопзверопромхозой штатна ангуушан нүхэр **Петров** Николай Захаровичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй** грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1973 оной февралиин 27.

БҮГЭДЭ АРАДАЙМНАЙ ХЭРЭГ

«Колхоз, совхозуудта шефскэ туhаламжа үргэдхэхэ талаар городой партийна организациин зорилгонууд тухай» асуудал партиин Улаан-Үдын горкомой hаяхан үнгэргэгдэhэн X пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. КПСС-эй горкомой нэгэдэхи секретарь **А. М. Беляков** энэ асуудалаар элидхэл хэбэ.

Улаан-Үдын Октябрьска райкомой нэгэдэхи секретарь **А. Д. Чукаев**, Буряадай барилгын управлениин начальник **К. А. Восканянц**, «Электромашина» заводой слесарь Л. А. **Таракановкий**, авиазаводой директорэй орлогшо **М. Т. Анисов**, ЛВРЗ-гэй парткомой секретарь **В. А. Уланов**, Железнодорожно райисполкомой түрүүлэгшэ **В. С. Самбаров**, гүрэнэй Зүүн-Сибириин культурын институдай ректор **С. И. Никифоров**, түмэр замай Улаан-Үдын отделениин начальнигай орлогшо **М. М. Нихланов**, 1-дэхи СМУ-гай начальник **М. Т. Черных**, «Бурмясопром» нэгэдэлэй парткомой секретарь **А. И. Улаханов** элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаа.

Партиин обкомой нэгэдэхи секретарь **А. У. Модогоев** пленумэй хүдэлмэридэ хабаадалсажа, үгэ хэлэhэн байна. Зүбшэн хэлсэhэн асуудалаараа пленум тусхай тогтоол баталан абаа.

ГОРОДОЙХИДОЙ ХУБИТА ЕХЭ

ХҮДӨӨ АЖАХЫЕ хүгжөөхэ, тэрэнэй материально-техническэ бааза бэхижүүлхэ зорилго партиин XXIV съезд хараалhан юм. Тиихэдээ энэ зорилго хадаа бүгэдэ арадай хэрэг гэжэ партиин съезд онсо тэмдэглээ. Хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар хараалагдаhан зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлбэл, арадай ажахы бүхы дээрээ амжалтайгаар хүгжөөгдэхэ, арад зоной ажаhуудал эрид hайжаруулагдаха байна.

Колхоз, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигдаhан зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ промышленностиин, барилгын, транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй дүүргэхэ үүргэ, хүргэхэ туhаламжа ехэ юм. Промышленностиин зарим предприятинууд хүдөө ажахытай сэхэ холбоотой, тэрэнэй продукци үйлэдбэрилдэг. Колхоз, совхозуудай захяа дүүргэдэг, хүдөө ажахын машинануудай запасной частьнуудые бүтээдэг заводууд город соо үсөөн бэшэ.

Эдэ предприятинуудай хүдэлмэри тухай пленум дээрэ хэлсэгдэжэ, дутагдалнуудынь элирүүлэгдэhэн байна.

«Бурмясопром» нэгэдэлэй коллективүүд продукци үйлэдбэрилгые жэл бүхэндэ ехэдхэнэ. Гэхэтэй хамта ажалдань горитой дутагдал бии. Үйлэдбэринь үргэдхэгдэжэ, хүгжэжэ байбашье, мүнөө үеын эрилтые үшөө хүсэдөөр ханганагүй. Республикымнай зарим ажахынууд тусхай шэглэлтэй боложо, шубуу олоор үсхэбэрилнэ. Мүн шубуунай фабриканууд байгуулагдаа. Шубуу үүсэлхэ, мяхыень болбосоруулхэ цехэй барилга комбинадта унжагайруулагдажа байна гэhэн шүүмжэлэл пленум дээрэ хэгдээ.

Хүдөө ажахын продукци болбосоруулдаг нүгөөдэ предприятиин — мелькомбинадай үйлэдбэри хүсэд оньhожоруулагдаагүй. Талха хадагалха склад баригадажа эхилhэн аад, дүүргэгдэхэнь үшөө уды. Ашаа ашаха, буулгаха ажал муугаар оньhожоруулагданхай. Энэ ушарhаа колхоз, совхозуудта малай тэжээл саг соогоо үгтэнэгүй. Комбинадые техническэ талаарнь зэбсэгжүүлхэ, тэжээл үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ дары хэмжээ абаха тухай заагдаhан байна. Һүнэй завод үргэдхэхэ гү, али шэнэ завод бариха тухай дурадхал оруулагдаба.

Сотниковой тепличнэ комбинат, хүдөө ажахын машина бүтээхэ завод, эдеэ хоолой үлэдэhэ, хаядаhа болбосоруулжа, тэжээл үйлэдбэрилхэ цех, Кабанска шубуунай фабрика гэхэ мэтэ хүдөө ажахын шэглэлтэй предприятинууд город шадар баригдажа эхилээ. Теэд эдэ барилганууд хараалагдааhаа саг болзор соогоо ашаглалгада тушаагданагүй. Иимэ байдалай шалтагаан юуб гэхэдэ, Буряадай барилгын управлени, зарим СМУ, «Сантехмонтаж», «Дальстальконструкция» трестын организацинууд эдэ барилгануудые түргэдхэхэ талаар зохихо хэмжээ абанагүй, хэрэгтэй материалаар саг соонь ханганагүй. Мүн хүдөө ажахын барилгануудые индустриальна аргаар эрхилхэ хэрэгтэ ехэ удха шанартай үйлэдбэриин баазанууд нобшо удаанаар баригдана.

Арад зоной материальна байдал hайжаруулха хэрэгтэ ехэ удха шанартай хүдөө ажахые бүхы аргаар хүгжөөхэ хэрэгтэ туhа нэмэрээ оруулалсаха, энэ hалбаритай холбоотой предприятинуудай хүдэлмэри hайжаруулха тухай хэлсэгдээ.

ШЕФСКЭ ТУҺАЛАМЖА ҮРГЭДХЭХЭ

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ олонхи промышленна предприятинууд гордто hууринжанхай. Тиимэhээ инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэн ангиин диилэнхы олонхинь мүн лэ эндэ. Тэдэнэй хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ ямар туhаламжын хэрэгтэй байhые элирүүлээд, эрилтыень хангаха гэжэ анхараад байгааhаа, олон шухала асуудал хамтын хүсөөр шиидхэгдэхэ байна ха юм.

Городой 50 гаран предприяти республикын колхоз, совхозуудые шефтээ абажа, элдэб янзын туhаламжа хүргэдэг. Малай байра, хүн зоной гэр байра, соёл-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай байшангуудые барижа үгэхэhөө эхилээд, хүшэр хүндэ ажал оньhожоруулха, хүдэлмэришэн ангиин hайн hайхан ёhо заншал хүдөөгэйнгөө нүхэдтэ дамжуулан үгэхэ талаар ехэ туhаламжа хүргэгдэнэ.

Олон коллектив энэ талаар баян дүй дүршэлтэй болонхой. Авиазаводой, ЛВРЗ-гэй, судна бүтээлгын, «Электромашина» заводуудай хүдэлмэришэд хүдөө ажахын захилые саг болзор соонь дүүргэдэг, шефскэ ехэ хүдэлмэри колхоз, совхозуудта хэдэг юм. Эндэ запасной олон частьнууд бэлдэгдэнэ. Мүн зарим түхеэрэлгэ, элдэб станогууд хүдөө ажахыда үгтэнэ. Гадна хүдөөгэй хүдэлмэрилэгшэдэй захилаар хэрэгтэй түхеэрэлгэ бэлдэгдэдэг болоо.

«Электромашина» заводой коллектив силос хуряадаг комбайнда шухала хэрэгтэй редукторнуудые бүтээхэ технологи богони болзор соо шудалжа шадаа. Үнгэрhэн жэлдэ 8 мянган редуктор хэгдэжэ, захигшадтань эльгээгдэhэн байна. Энэ жэлдэ 17 процентээр олон нимэ түхеэрэлгэ бүтээгдэхэ юм. Коллектив хүдөө ажахын захилые хорёод хоногhоо үлүү бэшэ саг соо дүүргэдэг болонхой. Гадна заводой хүдэлмэришэд Яруунын аймагай зарим ажахынуудые шефтээ абажа, хэрэгтэй туhаламжа хүргэдэг байна. Һүүлшын гурбан жэл соо нэгэ миллионhоо үлүүтэй түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри колхоз, совхозуудта хэгдээ.

Хани нүхэд ёhоной харилсаа холбоон авиазаводой коллективэй болон Баргажанай, Хурамхаанай аймагуудай ажалшадай хоорондо тогтонхой. Заводой түлөөлэгшэд колхоз, совхозуудта ошожо, ямар туhаламжын хэрэгтэй байhые элирүүлдэг. Хамтадаа зүбшэн хэлсэhэнэй зүб шиидхэбэри олоhоной hүүлээр хэрэгтэй хүдэлмэри хэжэ эхилнэ. Заhабариин механическа мастерской барижа үгөө, дулаасуулгын түхеэрэлгэ тодхоо. Завод шефтээ абаhан ажахынуудтаа барилгын материал, хэрэгтэй түхеэрэлгэ, станогуудые үгэдэг, механизаторнуудай кадрнуудые бэлдэхэ хэрэгтэнь туhалдаг байна.

Мал уhалха уhа халааха котел Гааргын совхоздо, котельни шэнэдхэн байгуулха ехэ хүдэлмэри Дыренэй совхоздо хүдэлмэришэдэй хүсэ шадалаар хэгдээ. Заводой коллектив шефскэ туhаламжаяа бүри үргэдхэхэ, тодорхой hайн болгохо гэжэ хараалба. Ганса энэ жэлэй хугасаада 170 мянган түхэригэй барилга-хабсаралгын ажал колхоз, совхозуудта хэгдэхэ юм. Шефскэ туhаламжа хүргэхэ холын хараата түсэб заводто зохёогдоо.

Харин промышленна бүхы предприятинууд бии байгаа арга боломжынгоо зэргээр шефскэ туhаламжа хүргэнэгүй, энэ хэрэгтэ горитой дутагдал бии. Улаан-Үдын нарин сэмбын, нооhо сэбэрлэн угаадаг фабрикануудай, үйлэдбэриин «Буржелёзобетон» нэгэдэлэй барилгын зарим организацинуудай коллективүүд шефскэ туhаламжа хүргэхэ уялгаяа дүүргэнэгүй.

Хүдөө ажахые бүхы аргаар хүгжөөхэ зорилго бэелүүлхын тула шефскэ туhаламжа эрид hайжаруулха хэрэгтэй гэжэ пленум дээрэ заагдаа. Городой предприятинууд 1973 ондо хүдөө нютагуудта хамта дээрээ 2 миллион гаран түхэригэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэхэ юм. Тиимэhээ шефскэ туhаламжа бүри тодорхой hайн, саг үргэлжын болгохо, эртээнhээ зохёогдоhон түсэбэй ёhоор барилга-хабсаралгын болон ондоошье хүдэлмэри хэхэ гэжэ пленумэй баталан абаhан тогтоол дотор хараалагдаа.

БАЛТА ХАДУУР ХОЁРОЙ ХОЛБОО БАРИСААН

Республикын түб — Улаан-Үдэ городой хүдөө ажахыда алишье талаараа нүлөөлхэ үүргэнь айхабтар ехэ юм. Промышленна томо томо коллективүүдhээ гадна эндэмнай республикын эгээл томо партийна организаци, творческо интеллигенци, эрдэмтэд, научна хүдэлмэрилэгшэд бии. Шефскэ туhаламжа үргэдхэхэтэй хамта город ба хүдөө тосхонуудай гэхэ гү, али балта хадуур хоёрой холбоо барисаа хүгжөөхэнь мүн лэ шухала юм.

Промышленна предприятинууд колхоз, совхозуудта экономикоёо хүгжөөлгэдэнь туhаламжа хүргэхэhөө гадна хүдэлмэришэн ангиин ёhо заншал, түрүү дүй дүршэл хүдөөгэй нүхэдтэ дамжуулан үгэхэ, социалис уялгануудаа дүүргэхын түлөө мүрысөө эмхидхэхэ, түрүүшүүлые моральнаар, материальнаар урмашуулха онол арга хэрэглэхэ хэрэгтэнь бодото туhаламжа хүргэнэ гээшэ. Предприятинуудай агитколлективүүд, уран hайханай самодеятельность хүдөө ошожо, лекци, элидхэл уншана, концерт, зүжэг наада харуулна. Мүн хүдөөгэй тосхонуудай клубууд, библиотекэнүүдэй хүдэлмэри hайжаруулха, ажалшадай культурна эрилтэ хангаха хэрэгтэнь туhаламжа хүргэдэг болоо.

Энээнhээ гадна хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай түлөөлэгшэд бэе бэедээ айлшалан ерэжэ, түрүү дүй дүршэлтэй, шэнэ онол аргатай танилсана. Авиазаводой, локомотив-вагон заhабарилгын заводой хүтэлбэрилэгшэд коммунис ажалай ударнигуудай слёт үнгэргэхэдөө, колхоз, совхозуудай түрүүшүүлые заатагүй уридаг юм. Тэдэнэр заводой цехүүдээр ябажа, ажал хэрэгтэйнь танилсадаг. Тиихэдээ хүдэлмэришэн ангиин түрүү дүй дүршэл шудалха аргатай байна.

Аймагуудай үдэрнүүд Улаан-Үдэдэ үнгэргэгдэнэ гээшэ. Мүн республикын 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан промышленностиин, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй уулзалга, үдэрнүүд аймагуудта үнгэргэгдэжэ эхилээ. Балта хадуур хоёрой хани барисаа бүри бэхижүүлхэ, город хүдөө тосхонуудай хоорондохи культурна харилсаа холбоое hайжаруулха талаар ехэ юумэн хэгдэнэ. Городой творческо союзууд, театрнууд, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд хүдөө гаража, уулзалгануудые үнгэргэнэ. Городой hургуулинууд хүдөөгэй hургуулинуудтай холбоо барисаа байгуулна.

Город, хүдөө тосхонуудай хоорондохи холбоо барисаа улам бэхижүүлхэ арга боломжо бии гээшэ. Харин эдэ арга боломжонууд хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй. Дээдэ hургуулинуудай, эрдэмэй эмхи зургаануудай научна хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахын ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, таряалан, сабшалангай газар зүбөөр хэрэглэхэ, ургасыень дээшэлүүлхэ, шэнэ hайн сортын ургаса ургуулха хэрэгтэнь бодото ехэ туhаламжа хүргэхэ уялгатай болоно. Харин мүнөө дээрээ иимэ аша ехэтэй туhаламжа үшөө хүргэгдэнэгүй гээшэ.

Городой зүгhөө хүдөө тосхонуудта үзүүлэгдэдэг шефскэ, культурна туhаламжа эрид hайжаруулха шухала тухай тэмдэглэгдээ. Культурна холбоо барисаа, туhаламжа гуримтай hайн болгохын тула холын хараата түсэб зохёохо, ямар[...] ческо коллективүүд[...] гэй эмхи зургаанууд[...] туhаламжа зүүлхыень[...] хойлхо шухала гэж[...] даа. Хүдөөгэй Соёл[...] лэй эмхи зургаануу[...] дэлмэри hайжаруулха[...] тэ культурын унив[...] дүүдэй үүргэ дээшэ[...] хэрэгтэй. Харин ним[...] верситедүүд аймагуу[...] хидхэгдээгүй байhаар[...]

Культурна туhа[...] hайжаруулхын тула[...] совхозуудые, хүдөөгэй[...] турын байшан, клу[...] городой театрнууд[...] турно-гэгээрэлэй эмх[...] гаануудта даалгажа[...] гэжэ заагдаа. Респу[...] най бэлигтэй артист[...] хүдөөгэй уран hайха[...] модеятельностьда. [...] шадтэ үзүүлхэ туhа[...] ехэ юм.

Улаан-Үдын [...] поликлиникэнүүдэй [...] хүдөө гаража, ажа[...] бэеын элүүр энхые [...] даг байна. Энэ хү[...] саашадаа бүри гүр[...] лагдаха, саг үргэлжы[...] гогдохо юм. Хүдөөгэй [...] шадай экономическа [...] сал hайжаруулха [...] практическа конфе[...] тематическа үдэшэ[...] үнгэргэхэ арга бол[...] нуудые хэрэглэхэ тух[...] нум дээрэ тэмдэглэгд[...]

Табан жэлэй шии[...] жэлдэ, мүн табан жэл[...] рэтэр хүдөөгэй ажал[...] шиидхэхэ зорилгонууд [...] харюусалгатай юм. Г[...] зүгhөө хүдэлмэришэн[...] гиин, эрдэмтэ хүдэлм[...] шэдэй, соёл гэгээрэл[...] дицинскэ эмхи зургаа[...] зүгhөө хүдөө ажахыда [...] дэг шефскэ, культур[...] лон ондобшье туhал[...] hайнаар үзүүлэгдэж[...] бал, хүдөөгэй ажалш[...] дахи зорилгоёо ура[...] гаар дүүргэхэ байна [...] туhаламжын хэр тод[...] hайн, ашаг үрэтэй б[...] hаа городой партийна[...] низациин, олон кол[...] вүүдэй политическэ [...] шалгагдаха юм гэжэ [...] тэмдэглэгдээ. Хүдөө ажа[...] хүгжөөлгэ хадаа бүгэд[...] дай хэрэг мүн. Энэ х[...] бүхы аргаар хабаадал[...] ёhотой туhаламжа хүр[...] хараалhан тогтоол пл[...] баталан абаба.

С. БАРДАМОВ

Республикын засагай дээдын зургаануудта

МҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАГШАДТА — ШАН

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, гүрэнэй эмхи зургаануудай профсоюзай обком 1972 оной хоёрдохи хахадта сомоной, поселково, сельскэ Соведүүдэй хоорондо дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаа.

Мүрысөөнэй дүримөөр түрүү hууреда гараhанай түлөө Улаан-Үдын аймагай Ехэ-Куналейн сельскэ Совет Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугта хүртэhэн байна. Тус сельсоведтэ мүн 500 түхэригэй нэгэдэхи мүнгэн шан барюулагдаа. Сельсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ В. Д. Гребенщиков, секретарь П. Т. Чистякова гэгшэдтэ hарынь салингай тэнтэй мүнгэн шан үгтөө. Ехэ Куналейн сельсовет харьяата газар дээрэнь ажаhуудаг хүн зонойнгоо байдал саашаданъ hайжаруулха, hуурин тосхоноо болбосон түхэлтэй болгохо, ажахын үйлэдбэридэ үрэ ехэтэйгээр нүлөөлхэ ба бусад ажал хэрэгүүдые үнгэрэгшэ жэлдэ эрхим hайнзар ябуулаа.

Хоёрдохи мүнгэн шан (400 түхэриг) Мухар-Шэбэрэй аймагай Шаралдайн сельскэ Соведтэ үгтэбэ. Гүйсэдкомойнь түрүүлэгшэ В. Ф. Петрова, секретаринь М. В. Антонова гэгшэд hарынгаа салингай 75 процентын хэмжээнэй мүнгөөр шагнагдаа. Энэ сельсовет мүрысөөнэй дүримые мүн лэ hайнаар бэелүүлhэн байна.

Сэлэнгын аймагай Загастайн сомоной Совет энэ мүрысөөндэ мүн лэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, 250 түхэригэй гурбадахи мүнгэн шан абаа. Сомсоведэй түрүүлэгшэ Н. Г. Вяткин, секретарь Д. Д. Хобдоева гэгшэд hарынгаа салингай 50 процентын хэмжээнэй мүнгэн шанда хүртөө.

1972 оной хоёрдохи хахадта Бэшүүрэй аймагай Гушадай, Загарайн аймагай Дээдэ-Элхиин, Хурамхаанай аймагай Һахалиин, Хэжэнгын аймагай Сулхарын, Түнхэнэй аймагай Түнхэнэй, Баунтын аймагай Витимэй, Ахын аймагай Соёдой, Прибайкалиин аймагай Турунтайн, Хяагтын аймагай Киранай-Адагай, Яруунын аймагай Нарhатын, Зэдын аймагай Дэрэстэйн, Захааминай аймагай Холтоhоной сельскэ, поселково, сомоной Соведүүдэй hайнаар хүдэлжэ гараhан тэмдэглэгдэбэ.

АРГА БИИ, ШАДАХА ХЭРЭГТЭЙ

«1973 ондо ороохо таряа ехээр абаха талаар хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолые Саяанай совхозой механизаторнууд болон таряашад халуунаар дэмжэн угтаа. Энэ ажахын механизаторнууд машина техникээ саг болзортонь заhабарилжа дүүргэхын тула бүхы арга боломжоёо элсүүлэн ажаллажа байна. Трактор болон бусад техникэ заhабарилха талаар 1972 оной 4-дэхи кварталайнгаа түсэбые тэдэнэр дүүргэhэн байна. Мүнөө дүшэ гаран трактор, дүшэн гурбан плуг, 120 комплект борной, орооhоной 28 сеялкэ, «БДТ-2,5» түхэлэй 7 борной, арба гаран лущильник, культиватор заhабариhаа гаргагданхай.

«Хабарай үдэр жэл тэжээдэг» гэжэ зон дэмы хэлсэдэггүй байха юм. Ушар иимэhээ совхозой механизаторнууд хабарайнгаа тарилгын хүдэлмэрие саг соонь дүүргэхэ хэрэгтэ оньhон техникын ямараар заhагдаhанhаа дулдыдаха байна гэжэ hайн мэдэнэ.

— Хэрбээ тракторнуудай, хүдөө ажахын бусад техникын хэрэгтэй частьнуудай байгаа hаа, заhабарилгын хүдэлмэри урагшатай байха hэн, — гэжэ совхозой главна инженер Юрий Гонгорович Мылзенов хөөрэнэ. — «АМ-41» түхэлэй поршениин комплект аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлдэшье үгы. Тиихэдэ «АМ-423» түхэлэй насос баhа хаанаhаашье олохоор бэрхэтэй. Энэ үнгэрэгшэ намар аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй хүтэлбэрилэгшэд колхоз, совхозуудые кольцевой аргаар хэрэгтэй частьнуудаар, хүдөө ажахын техникээр хангаха гэжэ шиидэhэн юм. Бидэшье баярлажа, запчастьнуудта түлэгдэхэ мүнгэнэй зарим хубиие урид банкаар оруулаа hэмди. Теэд дэмы баярлаhан байгаабди.

— Яахадаа дэмы байшооб? — гэжэ hурабабди.

— Энэ үбэл «Сельхозтехника» нэгэдэлэй хүдэлмэришэд задалагданхай табан плуг совхоздомнай асарhан юм. — гэжэ Юрий Гонгорович харюусаба. — Теэд зарим частьнуудынь таарахагүй ондоо байшоо hэн. Иимэ шалтагааннhаа боложо мүнөө болотор тэрэ табан плугаа суглуулжа, холбожо ядаад байнабди. Баhа иимэрхүү «түүхэтэй» зургаан культиватор асарагдаа hэн.

Саяанай совхозой механизаторнууд, ганса мүнөө бэшэ, харин урда жэлнүүдтэшье иимэ хүшэр хүндэ байдалда ородог байгаа. Мүн тиихэдэ ганса энэ ажахы бэшэ, ондоошье колхоз, совхозуудта баhа иимэ шахардуу байдал тохёолдодог юм.

Гэбэшье совхозой механизаторнууд, таряашад болон логоводууд абаhан социалис уялгаяа хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тула бии байгаа арга боломжонуудаа шадамараар хэрэглэн ажаллана. Энэ ажахын дүрбэн отделениин механизаторнууд 1.200 гектар таряалан, сабшалан дээрэ саhа тогтоогоо.

— Мүнөө жэл ороохо таряанай hайн ургаса ургуулха хараа зорилготойбди, — гэжэ совхозой главна агроном Саян Санданович Марьянов хөөрэнэ, — 1.204 га паар хахалаабди. Иигээд ерэхэдээ, 4.714 гектар паартай болонобди. Мүнөө жэлдэ 4.640 гектарта орооhото ургамалнууд таригдаха юм. Хэрбээ нёдондо жэл гектар бүриhөө 10,4 центнер орооhо хуряажа абаhан hаа, мүнөө жэлдэ 12 центнертэ хүргэхэ зорилготойбди. Намарайнгаа паарта, сабшаландаа минеральна үтэгжүүлгэ оруулхабди. Мүнөө 200 тонно аммиагай селитрэ, 150 тонно аммиагай уhа, 20 тонно суперфосфат зөөжэ асараабди. Үшөө 400-аад тонно аммиагай уhа, 180-яад тонно суперфосфат асарагдаха байна.

Минеральна үтэгжүүлгэhээ гадна таряалан сабшалан дээрэ наг шэбхэ зөөгдэнэ. Аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй оньhожоруулагдамал отряд тус ажахын сабшалан дээрэ 1.400 тонно наг шэбхэ гаргаhан байха юм. Мүн тиихэдэ Ендон Сыреновэй хүтэлбэрилдэг сабшалан hайжаруулдаг отрядта 5 трактор, тэрэ тоодо шэбхэ ашаха трактор, бульдозер «Беларусь» түхэлэй 3 трактор үгтэнхэй. Дүршэл ехэтэй, ажалша механизаторнууд — Жамса Ангаев, Сергей Сыренов, Гаврил Котовщиков, Владимир Шактамаев, Ким Лопсонов, Владимир Холхоев гэгшэд «булад» хүлэгүүдые жолоодоно. Тэдэнэр намарhаа хойшо 5.500-аад тонно наг шэбхэ сабшалан дээрэ, кукурузын ба куузику таридаг газарта зөөжэ гаргаа. Гадна совхозой хоёр отделенидэ луговодуудай звенонууд ажаллана. Ажалдаа дүршэлтэй, зон нүхэдтөө магтаалтай хүнүүд эндэ хүдэлдэг. Ендон Лопсонович Аюшеев хэдэн жэлэй туршада совхозойнгоо 4-дэхи отделенидэ луговодоор ажаллана, мүн тиихэдэ КПСС-эй обкомой шалгалтын комиссиин гэшүүн Дондок Жапович Сотников үбhэ ногооной баян ургаса жэлhээ жэл бүхэндэ ургуулжа, хуряажа абадаг. Энэ ажахын 3-хи отделениин суута луговод, хүндэлэлэй тэмдэгэй ордента Сэрэн Доржиевич Гомбоев жэл бүхэндэ үбhэ ногооной үндэр баян ургаса ургуулдаг. Энэ нүхэриий Аюшеев Сотников хоёртой мүрысэдэг юм. Сэрэн Доржиевич Гомбоев 66 гектар дээрэ таригдаhан олон жэлэй ногоо харууhалжа, уhалжа, үнгэрэгшэ жэлдэ энэ сабшалангайнгаа гектар бүриhөө 65-аад центнер үбhэ хуряагаа hэн. Харин Дондок Сотников 178 гектар сабшалангай гектар бүриhөө 15 центнер үбhэ хуряажа абаа hэн. Иигээд ерэхэдээ, эдэ гурбан луговодууд үбhэ ногооной тогтууритай ургаса хуряажа абадагаараа нүхэдтөө хүндэтэй болоhон хүнүүд ха юм даа. Юhэдэхи табан жэлэйнгээ шиидхэхы гурбадахи жэлдэшье тэдэнэй амжалта түйлаха байhандаа гүйсэд этигэмээр. Юуб гэхэдэ, тэдэнэй хэжэ байгаа хүдэлмэри гэршэ боложо үгэнэ бшуу. Ендон Лопсонович Аюшеевэй ажал жэшээ болгон хараад үзэе: мүнөө тэрэ 200 гектар сабшалан дээрээ саhа тогтоогоод, наг шэбхэ зөөжэ байна. Звенодонь нэгэ трактор, долоон хүн — гэрэй эзэн эхэнэрнүүд ажаллана. Дари Арабжаева, Сэндэмэ Шонхорова, Ширип Мянжурова, Владимир Арабжаев гэгшэд шэбхэ тракторта ашанад.

— Гектар бүриhөө 15-аад центнер үбhэ абаха уялгатайбди. Саhанай хайламсаар сабшалангаа модо, шулуунhаа сэбэрлэхэбди. Владимир Бадмаевич Хабиндаевтаяа сабшалан дээрэхи шэбхэ тараажа, газараа борнойлхобди. Иигэжэ ажаллаhанай ашаар Гомбоев Сотников хоёрhоо дутуугүй ургаса ургуулжа абаха бэзэбди, — гэжэ Ендон Лопсонович хөөрэнэ.

Саяанай совхозой таряашад, луговодууд болон механизаторнууд таряа, ногооной баян ургаса ургуулха гэжэ үсэд оролдосотойгоор ажаллажа байна. Тиимэhээ нитынгээ малда хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлдэхэжэ шадаха гэhэн найдал түрүүлнэ.

Б. ЯБЖАНОВ,
манай корр.

КОЛЛЕКТИВ[...] ГОЛ АНХАРАЛ[...]

ГОРЬКИЙ. Эндэхи автомобилиин заводой запас частьнуудые бүтээдэг цехэй хүдэлмэришэд болон мэргэжэлтэд 1973 ондо оролдосо хэшээлтэйгээр, габшагайгаар ажаллана. Энэ коллективэй үйлэдбэриин зорилго бэелүүлхэ хэрэгые гэшүүдээ коммунис ёhоор хүмүүжүүлгэтэй нягта холбоотойгоор шиидхэдэг байhаниинь hайшаамаар.

Партийна организациин дурадхалаар зохёогдоhон социальна хүгжэлтын түсэбтэй тааралдуулан, ажалай орхэ байдалые hайжаруулха талаар ехэ ажал цехэй коллектив дотор ябуулагдана. Үйлэдбэридэ автомат, оньhон техникэ нэбтэрүүлhэнэй, эрдэм ухаандa үндэhэлэн ажалаа эрхилhэнэй ашаар хүндэ хүшэр ажал хэдэг хүдэлмэришэдэй тоо нэгэ хахад дахин үсөөрhэн байна. Ашаа тээдэг мэргэжэл үгы боложо, мүнөө тэдэниие оператор, штабелерай машинист гэhэн шэнэ мэргэжэлтэд hэлгэнэ.

Электронно-тоолон тодорхойлолгын «Минск-22» машина цехэй документнүүдые бүридхэн согсолно.

Ажалай эрхэ байдал hайжаруулжа, партийна, профсоюзай, комсомолой организацинуудта, цехэй коллективтэ хүн бүхэндэ ехэ анхарал хандуулагдана. Ажалдаа онсо шалгарhан хүдэлмэришэд болон алба хаагшадые баяр ёhололой оршон байдалда тэмдэглэхэ, түрэhэн үдэр, гэрлэлгэ, шэнэ байрада нүүжэ оролгые коллективээрээ тэмдэглэхэ гээшэ эндэ заншалта болонхой. Ажалай журам эбдэhэн ушар анхаралда абтангүй үлэдэггүй юм. Журам эбдэгшэд түрүүлэн бригада соогоо, hүүлээрнь участогтаа шүүмжэлэгдэнэ. Шэнэ хүниие ажалда абаха асуудалые бригада түрүүлэн шиидхээд, абаhан шиидхэбэриеэ кадрнуудай таhагта эльгээдэг байна.

Нийтэ-агитационно, пропагандистска ажал цехтэ hайнаар хэгдэнэ. Полит-мэдээсэгшэд саг үргэлжэ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг. Гадна эндэ лекци уншагдадаг, хотын уран зохёолшод, поэдүүдтэй уулзалганууд үнгэргэгдэдэг, «Эхэнэрнүүд, таанарта зорюулагдана», «Булта юумэ мэдэхэ хүсэлэнтэйб» гэhэн аман үгын журналнууд гаргагдадаг, комсомол-залуушуулай клуб хүдэлдэг байна.

750 хүн цехэй уран hайханай бүлгэмдэ хабаадалсана.

Хүдэлмэришэд бултадаа мэргэжэлээ дээшэлүүлэн hуралсадаг. Гадна 800 хүн коммунис ажалай hургуулинуудай хэшээлнүүдтэ ябадаг юм. Түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлдэ бригада, заhим хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрhэн мүрысөөн «Нэгэшье хүн гээгдэхэ ёhогүй», «Һураhан юумэндээ нүхэрөө hурга» гэhэн уряа дээро далгарнэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: партгруппорг В. Н. Мыльников, цехэй партийна организациин секретарь Ф. В. Шпынов, слесарь А. П. Ларин, партгруппорг К. Н. Ничахин, слесарьнуудай бригадир А. Ф. Колобов. Цехэй коллективэй суглаанай болохын урда тээ партийна организацинингаа секретарьтай заал hаа хөөрэлдэхэ хэрэгтэй. 2. Инженер-программист Н. П. Лушников (баруун гарhаа) ба электронно-тоолонгын машинын начальник Б. А. Васин. Н. Лушников цехтэ ашаа тээгшээр ажаллажа эхилээ hэн. Тэрэ гэhэн сагhаа хойшо электр[...] рын машинын инж[...] дэлнэ. 3. Цехэй уран[...] Рая Окунева.

В. ВОЙТЕНКО[...]
ТАСС-ай фото[...]

ХУРЬГАД ОЛООР АБТАНА

Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ Бэшүүрэй аймагай XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хонишод 2100 хурьга абажа түлжүүлхэ гэhэн социалис уялгатай юм. Даажа абаhан социалис уялгаяа бодото дээрэнь бэелүүлхын тула хонишод эгээл харюусалгатай хаhа — түл абалгадаа эртэ намарhаа бэлэдхэл хэжэ эхилээ hэн. Намарай игаабари үдэрнүүдые hамбаашалан, саг болзортоо хашаагаа дулаалhан хорёогоо hэльбэн заhаhан байна. Тэдэнэр үглөө эртэhээ үдэшэ орой болотор хонидоо поли дээрэ хагданда адуулаа.

Мүнөө үедэ эндэ эхэ хонидой 5 отара үбэлжэнэ. Һаяпай байдалаар ажахыда 1700 хурьган абтаад, тобир hайнаар түлжүүлэгдэжэ байнхай. Ахалагша хонишод Семен Карпович Слепнев, Елуп Фокеевич Фадеев, Николай Самуилович Павлов гэгшэд тус бүриhөө 400 гаран хурьгатай болонхой. Ойрын үдэрнүүдтэ түл абтажа дүүргэхэ, даажа абаhан социалис уялгаяа үлүүлэн дүүргэхээр зоригжонхой.

«Дальбараануудаа намартаа тооло» гэhэн оньhон үгын удхые тэдэнэр hайн мэдэдэг. Абаhан хурьгадаа гээлтэ хоролтодо оруулангүй ногоон дээрэ гаргаха гэшэ хонишодой хэды шэнээн шадабаритай байhые гүйсэд гэршэлжэ үгэдэг гээшэ.

Тиимэhээ тэдэнэр абаhан түл түрэсээ саг болзортонь эхэдэнь табижа хүхүүлхэhээ гадана, тобиржоhон хурьгадта сэл хүхэ үбhэ, талха таряанай зүйл, минеральна тэжээл хобто соонь элбэгээр хэнэ. Хурьгадай үндаа хүрэхэгүйн тула бүлеэн уhа амhарта соо хэжэ табина. Эндэхи хонишодой хэлэhэн үгэдөө хүрэхэнь сохомтой гэжэ гүйсэд этигэмээр байгаа hэн. Хонишод үбэлжэлгээ hайнаар үнгэргэжэ, абаhан хурьгадаа гарзада оруулангүй ногоон дээрэ гаргаха зорилготой ажаллана.

В. БОРИСОВ.
Бэшүүрэй аймаг.

БУРЯАД ҮНЭН

Арадай Хиналта

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ — ОНСО АНХАРАЛ!

АРАДАЙ ХИНАГШАД МҮНӨӨ НИИТЫН МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЫН ЯБАСЫЕ ШАЛГАНА

ХАРЮУСАЛГАТАЙ ХАҺА

Һаяхан Хурамхаанай аймагай арадай хиналтын комитедэй нүүдэл заседани Гааргын совхоздо болобо. Тэрээн дээрэ тус ажахын адууһа малай үбэлжэлгын ямараар үнгэргэгдэжэ байһан тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Арадай хиналтын аймагай комитедэй гэшүүд совхозой фермэ, гүүртэ, отаранууд дээгүүр ябажа, шалгалта хэһэн байна. Тиихэдээ Түнгэн, Гааргын адаг, Мухалта гэжэ газарнуудта үбэлжэжэ байһан залуу бодо малай гүүртэнүүдтэ буруу, хашарагуудай туража байһые элирүүлээ. Тэндэ адуулагдажа байһан эбэртэ бодо малһаа үбэлэй үедэ нэмэлтэ шэгнүүр абахын түлөө тэмсэл хүсэд хэгдээгүй байгаа.

Имэшүү хангалтагүй байдал фермэнүүд дээрэ үзэгдөө. Үнеэн бүриһөө мүнөө үедэ һарын 80—90 тухай килограмм һүн һаагдана. Энэмнай үдэр бүхэндэ абабал, оройдоо 1,5—2 килограмм болоно. Имэ байдалай шалтагаанинье бэдэрхэдэ, фермэнүүд дээрэ тоо бүридхэл тон һула, социалис мүрысөөн ёһо түдысэ эмхидхэгдэдэг байшоо. Гадна фермэнүүд дээрэхи оньһожоруулганууд муугаар хүдэлнэ. Илангаяа Мухалтадахи эбэртэ бодо малай гүүртэ бэрхэшээлтэй байдалда ороод байна. В. Мухайдановай харууһалжа байһан 155 толгой буруунай 40-ниинь ондо орохоо болинхой. Гадна М. Ширеторовэй гүүртын үхэрнүүд тураа.

Совхозой хонин ажал дээрэшье туража байһан малтай отаранууд элирүүлэгдээ. Хүнтэй, Соохондой гэжэ газарнуудтахи эрье хонидой отаранууд хүшөө алданхай.

Хурамхаанай аймагай арадай хиналтын комитедэй нүүдэл заседани дээрэ шанга хөөрэлдөөн болоһон байна. Совхозой отделенинүүдые эрхилэгшэд болон бригадирнууд ниитынгээ малай шахардуу байдалда ороод байхадань зохихо хэмжээнүүдые абанагүй гэжэ шүүмжэлүүлээ. Хонин ажалай бригадир С. Чимитов, ахалагша хонишод Ж. Матанов, Ц. Мужанов мал ажалай бригадирнууд О. Доржиев, Б. Гатапов, адуулагша М. Будаев болон бусадай хангалтагүй ажалые зүблөөн тэмдэглээд, дутуу дундануудаа саг дары усадхажа, ниитынгээ мал гарзагүйгөөр ондо оруулха хэмжээнүүдые абахыень, ажал хүдэлмэриеэ һайжаруулхыень дурадхагдаа.

Г. БАДМАЕВ,
«Хурамхаанай галнууд» гэжэ газетын редакторай орлогшо.

...ахаамин

...цайн совхоздо ниитын ...ай үбэлжэлгын ямараа[...] ...жэ байһые һаяхан За... ...шай арадай хиналтын ...ет шалгажа үзөөд, ээл... заседани дээрээ зүбшэн ...оо.

...с совхоздо малай үбэл... намарһаа хангалтагүй... ...илһэн байна гэжэ шал... харуулаа. Тутин, Дозор, ...ик гэжэ газарнуудтахи ...й байранууд саг соогоо ...лагдаагүй байгаа. Мүнөө ...ии мал муу хэбтэритэй, ...нь хүйтэн ба шиигтэй.

...оздо малай тэжээл ду... ...р бэлдэгдэһэн байна. ...йгаа тэжээлынь гам... ...р гаргашалагданагүй, ...нэ. Фермэ, гүүртэнүүд ...бүдүүн тэжээл буйлуу... ...агүй, ууралаар дэбтээхэ, ...болгохо, химическа... ...даар, гурилтай холихо ...этэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Малда холимол тэжээл ...тусхай түхеэрэлгэнүүд ...гүй, харин тэрэ үнэтэ ...л газарта адхагдажа ...үттэдэг байха юм.

...имэ хангалтагүйгөөр ...үлэгдэдэг ба харууһа... ...р мал туража байна. ...тын малай үбэлжэлгэдэ ...һээ бэлэдхэлэй хэг... ...й дээрэһээ имэ сошор... ...й байдал Харацайн сов... ...тохёолдоо гэжэ Захаа... ...арадай хиналтын коми... ...идхэбэ. Совхозой дирек... ...аг соогоо хэмжээ абаа... мэргэжэлтэдэй, брига... ...удай ба тусхай харюу... ...ай хүнүүдэй урда эрил... ...агүй.

...лагдаһан ажалдаа ха... ...алгагүйгөөр хандаһа... зооветеринарна хүдэл... һуладуулһанайнь, нии... малай үбэлжэлгэдэ хай... хэрэгээр хандаһанайнь ...идоо тураажа, ажахы... ...хидолдо оруулһанайнь комитет совхозой дирек... ...Островскийдо, отделе... бригадир нүхэр Дамди... ахалагша зоотехник ...аракцаевта зэмэ тохо... ...ла түлүүлхэ болоо.

...ЭДЭ

...мунизм» колхоздо ма... ...лжэлгэ ба ветеринарна ...жын хүдэлмэри тус...

Арадай хиналтын комитедүүдтэ

хайта эрилтэдээ хүрэнэгүй, һулаар ба хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ Зэдын арадай хиналтын комитедэй шалгалта элирүүлээ.

Илангаяа малай хамуу, маажуур аргалха, элдэб халдабарита үбшэнүүдые һэргылхэ хүдэлмэри тон муугаар ябуулагдана.

Ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд нүхэд Цыремпилов, Сагдеев гэгшэд малай маажуураар, хамуугаар үбдэхэгүйн тула шухала хэмжээнүүдые саг соонь абаха ёһотой аад, тэрэнээ хэдэггүй, харин малай үбдэшэһэн хойно аргалжа зободог байна. Энээн дээрэһээ боложо мал жэлһээ жэлдэ хамуурна, ажахыда ехэ хохидол ушаруулна. Хамуутай, маажууртай мал, хонид һүрэгһөө илгагданагүй. Жэшээнь, хонишод нүхэд Валеев, Дымбрылов, Кривун, Гуруев, Баянтуев гэгшэдэй отарануудай хонидой 15 — 50 процентнь үбшэн гэжэ шалгалта элирүүлээ. Имэ сошордолтой үеын болоходо, колхоз хонидоо үбэл дунда угааха, ехэ гарза хэхэ баатай болоо.

Зун, намарай үедэ ниитын малай хамууһаа, маажуурһаа холодохо хэмжээ ябуулга хэлгүй, угаалга саг болзор соонь хээгүй дээрэһээ ажахыгаа ехэхэн хохидолдо оруулһанайнь түлөө Зэдын арадай хиналтын комитет «Коммунизм» колхозой эбэртэ бодо малай бригадые даагша Н. Цыдыпов, ветеринарна мэргэжэлтэд В. Сагдеев, Ц. Цыремпилов гэгшэдтэ яла тохоо, аймагай ахалагша ветеринарна врач Ц-Д. Цыреновтэ донгодолго соносхоо.

Кабанск

«Сельхозтехникын» Кабанскын отделениин ашаа зөөхэ хүдэлмэриие һайжаруулга ба аймагай хүдөө ажахыда ашаа зөөхэ хүдэлмэриие гуримтай болгохо, мүн энэ талаар парти, правительствын тогтоолые бэелүүлхэ хүдэлмэриин хэр хэгдэжэ байһые һаяхан Кабанскын арадай хиналтын комитет шалгаба.

Тиихэдээ «Сельхозтехникын» нэгэдэлэй аймагай автобаза 1972 ондо ашаа зөөхэ түсэбөө 83,3 процент дүүргээ гэжэ элирүүлбэ. Гадна ашаа шэрэлгые аймаг дотор гуримтай болгохо ажал түсэбэйнгөө хахадташье хүроогүй. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, автопаркын машинанууд зүбөөр хэрэглэгдээгүй, аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлөөгүй байха юм. Мүн харгыда, ажалда ябаһан автомашинанууд хиналта доро абтадаггүй байгаа. Аймагай колхоз, совхозуудтай «Сельхозтехникын» отделениин автоажахы договорнуудые, хэлсээнүүдые баталдаггүй байгаа. Гадна автомашинанууд үнгэрэгшэ жэл олоор эбдэрһэн, удаан заһабарилгада тогтоһон байха юм.

Ажалдань элирүүлэгдэһэн, үшөө бии байһан дутагдалнуудые дары усадхахыень Кабанскын арадай хиналтын комитет «Сельхозтехникын» отделениин ба автоажахын хүтэлбэрилэгшэд П. Бояркин, В. Купцов, М. Лагерев гэгшэдые уялгалаа.

Кабанскын арадай хиналтын комитет аймаг дотор электрын элшэ хүсэ, совхозуудта машина, тракторай түлишын хэр зүбөөр гаргашалагдадагые шалгаһан байна. Аймаг дотор, мүн совхозуудта электроэнерги, түлишэ гаргашалалга шанга хиналтада абтаагүй гэжэ шалгалта элирүүлээ. Электроэнерги гам хайрагүйгөөр, элдэб түлишэ ба тоһодолгын материал нормоһоонь үлүүгээр гаргашалһан баримтанууд дайралдаа.

Энээнтэй дашарамдуулан, арадай хиналтын комитет электроэнерги, түлишэ гаргашалха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулхыень совхозуудай арадай хиналтын бүлэгүүдые уялгалба.

Һайн шанартай продукци тушаахада гүрэндэшье, ажахыдашье ашаг үрэ ехэтэй гэжэ колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд һайн мэдэхэ. Теэд даалгагдаһан ажалдаа хайша хэрэгээр хандадаг заримашуулай гэмээр бэлэдхэлэй пунктнуудта хүдөө ажахын муу шанартай продуктнууд тушаагдадаг, хэрэгтэй болохо документнүүдынь ГОСТ-ын эрилтэдэ таарахагүйгөөр бэшэгдэдэг байха юм. Энээнһээ уламжалан, ажахынууд горитой хохидолдо ородог.

Һаяхан аймагай арадай хиналтын районно комитедэй гэшүүдэй «Заганский» колхоздо шалгалта хэжэ үзэхэдэ, олохон дутагдалнууд элирүүлэгдээ. Жэшээнь, энэ жэлэй январь һарада тус бүридөө 350 килограмм шэгнүүртэйгээр тушаагдаһан хэдэн гүүртэнүүдэй үхэртэ документнүүдынь ГОСТ-ын эрилтэдэ харюусама бэшээр, ханамжагүйгөөр бэшэгдэһэн байгаа. Тиигэжэ колхоздо горитой хохидол ушаруулагдаа. Юуб гэхэдэ, Улаан-Үдын мяханай комбинат тарган мяха гүрэндэ худалдаһанайнь түлөө нэмэлтэ түлбэри болгоон, колхоздо аяар 10.425 түхэриг түлөөгүй байшоо. Ажахын главна зоотехник А. Ф. Яковлев, главна ветврач Л. П. Тищенко гэгшэдэй гэмээр ажахы эды ехэ

ЗЭМЭТЭЙШҮҮЛДЭ — ЯЛА

мүнгэнэй гарза хохидолдо ороо.

Үнгэржэ ерэхэдээ, тус мэргэжэлтэд энэ һарада 126 толгой үнеэдые (тэдэнэйнь зариман тугаллаха байгаа) бэлэдхэлэй пунктда тушаажархёо.

Колхоздонь һү һаали дээшэлнэ аабы гэбэл, нёдондонойхиһоо 15 процентээр доошолһон байха юм.

Тус ажахын фермэнүүдтэ ариг сэбэр сахигданагүй гэжэ хинагшадай шалгалта элирүүлээ. Һү хэдэг бидонууд угаагдаад, газаа үлгэгдэнэ. Муухай үнаниинь гоожонгүй амһартадаа хүрэшэнэ. Һү тушаан абадаг байрадань муухай, бидонуудые хатааха таһаг үгы. Һү шүүхэ марли хүртэнэгүй. Һаалишад һэлгэхэ халаадгүй, тиимэһээ сагаан халаадынь угаагдангүй, пэтэн хара болошонхой. Ажахын зооветмэргэжэлтэд имэ байдалые хаража байгаад, ямаршье хэмжээ абанагүй, ариг сэбэрые сахиха талаар һаалишадтаа эрилтэ табинагүй. Эдэ бүхы дутагдалнуудһаа уламжалан, гүрэндэ муухай һүн тушаагдана. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ Мухар-Шэбэрэй тоһоной заводһоо 224 центнер һүниинь гашаданхай гүүлээд, һөөргөө бусаагдаһан байха юм.

Фермэнүүдтэнь байгуулагдаһан хиналтын постнууд ямаршье хүдэлмэри ябуулнагүй, шанарай түлөө шанга тэмсэл хэнэгүй. Нүхэр А. Ф. Яковлев главна зоотехник байхаһаа гадна, арадай хиналтын бүлэгэй түрүүлэгшын уялга дүүргэдэг.

Эдэ бүхы дутагдалнууд аймагай арадай хиналтын районно комитедэй ээлжээтэ заседани дээрэ харагдажа, А. Ф. Яковлев, Л. П. Тищенко гэгшэдтэ һарын салингайнь гурбанай нэгэ хубиие даража абаха гэһэн яла тохогдоо. Тиихэдэ шалгалтаар элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые хоёр хоногой туршада сүм усадхаха гэжэ колхозой түрүүлэгшэ В. И. Петров уялгалагдаа.

А. РОДИОНОВ,
Мухар-Шэбэрэй аймагай арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшын орлогшо.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЗЭРГЭДЭ

Ивалгын ой модоной ажахын столярна цехые бригадир И. В. Фёдоров хүтэлбэрилдэг. Энэ залуу мэргэжэлтын хүтэлжэ байһан бригада үйлэдбэриингөө түсэб 137—140 процент хүрэтэр дүүргэдэг юм. Энээндэнь столярна цехэйхидэй оруулһан урлан нарижуулгын олон дурадхал туһа хүргэдэг байна.

Иван Алексеевич ажал дээрээ түрүүлхэһээ гадна, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэй. Тэрэ КПСС-эй гэшүүндэ кандидат, коммунис ажалай ударник гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн. Гадна нүхэр Федоров Ивалгынгаа ой модоной ажахын арадай хиналтын бүлэгэй гэшүүн. Гансахан өөрынгөө цехэй хүдэлмэришэдэй ажал, журам, хүдэлмэриинь шанар шалгажа, уялгаяа дүүргэхэһээ гадна, харин бусад цехүүд, участогуудай хүдэлмэридэ хамаардаг. Иван Алексеевич илангаяа ажалай бүтээсээр һонирходог байна. Шэнэ, хэрэглэгдээгүй нөөсэнүүдые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ гэжэ оролдодог.

Тэрэнэй өөрынь хүтэлжэ байһан бригада һара, квартал бүхэндэ даабарияа үлүүлдэг, мүнгэн шан болоод дамжуулгын Улаан тугта хүртэдэг.

Ц. ЛЫГДУНОВОЙ фото.

ДҮЙ ДҮРШЭЛӨӨ ХУБААЛДАН...

Аймагай арадай хинагшадай бэелүүлжэ ябадаг ажал хэрэгүүд олон ондоо, янза бүриин байдаг ааб даа. Зарим тэдыень дурсаха болобол, колхозой Уставые сахилгада анхаралаа хандуулха, аймагтахи һүүрин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо, тэрэнэй санитарна ариг сэбэрые дээшэлүүлхэ, гүрэндэ мяха, һү, нооһо болон үндэгэнэй шэнжэ шанар шалгаха гэхэ мэтэһээ эхилээд олон асуудалнуудые тооложо болоно.

Яруунын аймагай колхоз, совхозуудта, предприяти болоод эмхи зургаануудта 769 гэшүүдтэй арадай хиналтын 61 бүлэг, 60 пост хүдэлдэг. Арадай хиналтын районно комитет энээнһээ гадна үшөө 7 штатнабэшэ таһагтай юм.

Хиналта саг соонь, зүбөөр, һайн шанартайгаар ябуулжа шадаха аргатай ехэхэн хүсэн гээшэ ааб даа. Эдэнэйнгээ хэхэ ажалаа, бэелүүлхэ зорилгоёо һайнаар мэдэжэ абахын түла арадай районно комитет бүлгэмэй түрүүлэгшэнэрэй семинар заабол үнгэргэжэ байдаг. Тус семинарта партиин райкомой секретарьнууд, ажалшадай депутадуудай аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ гү, али орлогшо, арадай суүд, прокуратурын түлөөлэгшэд хабаадалсадаг. Семинар арадай хинагшадые хододоо һэргэг, хурса нюдэтэй, һонор шахэтэй ябахые һургахаһаа гадна, харюусалгынь дээшэлүүлдэг.

Энэ талаар хэгдэжэ байһан ажалай хэдэн жэшээ харуулая. Электрын элшэ хүсэ гамнаха, тэрэниие зүбөөр гаргашалха гээшэ тон шухала хэрэг. Теэд Яруунын аймагай зарим ажахынууд, предприятинууд электрын элшэ хүсэ гаргашалха, арьбалха оорын түсэбгүй байшоо һэн. Энэ дутагдал арадай хинагшадай соносхолоор республикын засагай дээдын зургаануудта дуулгагдажа, дары усадхагдаһан байна.

Тэлимбын дунда һургуулиин байшангай барилга унжагайрхаһаа гадна, шанар муутайгаар хэгдэнэ гэһэн сошордолтой дохёо арадай хиналтын районно комитедтэ ерээ һэн. Тиихэдэнь Хориин ПМК-335-най хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдые, «Бурятцелинстрой» трестын начальнигай орлогшо Е. Г. Таряшиноые тус һургуулиин барилгын хэгдэжэ байһан газарта урижа, бидэ байра дээрэнь дутагдалнуудые усадхаха хэмжээнүүдые абхуулаа һэмди.

Имэшүү, мүн ондоошье аргануудые хэрэглэжэ, хинагшад элирүүлһэн дутагдалнуудаар хэмжээнүүдые абхуулдаг. Энээн тухайгаа дээрэ дурсагдагша семинарнууд дээрэ бэе бэетээ хубаалдадаг байна.

Аймагай колхоз, совхозуудай һүеэ хэр шанартайгаар гүрэндэ тушаадагые хинагшад шалгаба. Тиихэдэнь кислотностинь 22 градус болотороо дээшэлээн байдаг байгаа. Имэ һүн стандартна бэшэ, гүрэндэ тушаагдаха ёһогүй. Шалтагааниинь элирүүлхэдэ, һаалишад һүеэ шүүхэ марляар, мылэ болон угаабариин содоор хүсэд, саг соогоо хангагдадаггүй байгаа. Зарим һаалишад үнеэдэйнгээ дэлэн угааха, аршаха, санитарна журам сахиха талаар дутагдалнуудаа дабтана гэжэ элирүүлэгдээ.

Хинагшадай соносхоһон материалнуудаар аймсоведэй гүйсэдком зохихо хэмжээ ажахынуудта саг соонь абхуулһан байна. Энэ дутагдалай 1973 оной зун дабтагдахагүйн түлөө мүнөө үедэ фермэнүүдтэ холодильнигуудые хэхэ мүльһэн бэлдэгдэнэ. Тус дүршэл тухай хинагшад мүн лэ семинар дээрээ мэдэлсэжэ, хүдэлдэг газарнуудтаа тэрэниие нэбтэрүүлхын түлөө оролдоно.

Нисэнгын совхозой арадай хиналтын арбан хүнһөө бүридэһэн бүлэг Д-С. Ц. Цыбановай хүтэлбэри доро үбэлэй үедэ һү һаалиин ажал хүдэлмэри хэр зүбөөр эмхидхэгдэнэб гэжэ шалгаа. Тиихэдээ «Сценск» гэжэ фермэдэ 42 литрээр, «Алтайда» — 73 литрээр һүн багаар һаагдана гэжэ элирүүлһэн байгаа.

«Юбилейный» совхоздо һаалишан Куликова архидаад, хэдэн удаа үнеэндээ гараагүй, Минеева ба Ситникова гэгшэд ямаршье шалтагаангүйгөөр үнеэдээ һаангүй үнгэршэнэ гэжэ элирүүлэгдээд, малшадай ниитын суглаан боложо, хэмжээн абтаа һэн. Имэ эдэбхи үүсхэл һайтайгаар мүн «Победа» колхозой арадай хиналтын бүлэг, постнууд хүдэлдэг. Мүн «Дружба» колхозойхидшье һүүлэй үедэ ажалаа һайжаруулаа. Зүгөөр «Коммунизм» колхозой, «Витимский» совхозой, РЭС, ДЭУ болон бусадай хинагшад хүдэлмэриеэ хангалтатай болгожо үшөөл бираадүй.

А. ДЫМЧИКОВ,
Яруунын аймагай арадай хиналтын районно комитедэй түрүүлэгшэ.

Гурбадахи жэлээ

Манай совхозой 3-дахи отделенидэ Ж. Г. Базаровай даажа байһан һаалиин багахан фермэ бии юм.

Энэ фермын коллектив 1971 ондо гүрэндэ эрхим шанартай һү тушааһанайнгаа түлөө 72 түхэригэй нэмэлтэ түлбэри абаһан, 1-дэхи шатын дипломдо, мүнгэн шанда хүртэһэн юм. 1972 ондо тэдэнэй нэмэлтэ түлбэри 132 түхэригтэ хүрөө. Тиихэдээ һү һааха жэлэйнгээ түсэб 101 процент, гүрэндэ худалдаха түсэбөө 102 процент дүүргэһэн байна.

Мүнөө жэлэй үбэлэй үедэ тэдэнэй гүрэндэ тушааһан һүн мүн лэ эрхим шанартайгаар ошоно. Һүниинь һайхан байхаһаа гадна, кислотностинь 18 градусһаа дээшэ гараагүй, харин тоһолигынь 3,9 процентһээ доро ороогүй.

Һаяхан совхозой арадай хиналтын комитедэй гэшүүд тус фермэ ошожо һү һаалиием шалгажа үзэбэ. Тиихэдээ март һарада мүн лэ һайнаар хүдэлжэ гарахаяа байһыень тэмдэглээ. Тус коллективэй энэ амжалтадань совхозой арадай хиналтын бүлэгэй гэшүүн, фермын тоо бүридхэлшэ Ц. Жанадараевагай хубита ехэ. Тэрэнэй оролдолгыень суг хүдэлдэг нүхэдынь зүб ойлгодог. Амжалтадань өөһэдынь хубитын ехэшье һаа, ажалнай тоо бүридхэлшын оролдолгоһоо сэхэ дулдыдадаг гэлсэдэг. Тус фермын һаалишад мүнөө жэлдэ бүри һайн амжалта туйлаха гэжэ шиндэнхэй.

Р. МАТВЕЕВА,
Хориин аймагай Анаагай совхозой экономист.

Макароной фабрика — Улаан-Үдын шэнэ предприятинуудай нэгэн. Эндэ арба гаран зүйлэй продукци гурилаар хэгдэнэ. Улаан-Үдын макароной фабрикын гаргаһан гурилай зүйлнүүдые магазинуудһаа худалдан абаһан байхат. Цаарһаар хэһэн пакедүүд соо амһарталагдаһан продукциие худалдан абахада зохид байдаг. Наймаалагшадташье энэнь зохид. Тэрэниие саарһанда орёожо байха хэрэггүй ха юм.

Макароной фабрикын хэһэн продукци амһарталһан пакет дээрэ ямар сортын макарон хэды шэнээн бэ, ямар сэнтэйб гэжэ бэшээтэй байдаг.

Бэлэн болоһон продукциие амһарталаад, шэгнэхэ хэрэгтэй. Энэ тон нарин хүдэлмэри болоно. Энэ ажал тус фабрикын түрүү хүдэлмэришэд Прасковья Ивановна Первухина, Ефросинья Степановна Гнеушева гэгшэдтэ даалгагданхай. Тэдэнэрэй ажалһаа фабрикын нэрэ хүндын дулдыдаха байһаниинь ойлгосотой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: фабрикын түрүү хүдэлмэришэд П. И. Первушина (зүүн гарһаа), Е. С. Гнеушева гэгшэдэй ажаллажа байхые харанат.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

ЗАҺАГДАҺАН ТРАКТОРНУУД

Манай «Победа» колхоздо арадай хинагшадай 15 гэшүүдһээ бүридэһэн 1 түбэй бүлэг, 20 гэшүүдһээ бүридэһэн 4 саг үргэлжын пост хүдэлдэг юм. Саг үргэлжын постнуудта хонишод, малшад, һаалишад, механизаторнууд гэшүүд боложо оронхой. Колхозой арадай хинагшадай түбэй бүлэгтэ партиин 7, ВЛКСМ-эй 3 гэшүүн, партийнабэшэ 5 хүн ороно.

Хинагшадай бүлэгэй бюро 5 хүнһөө бүридэдэг. Мал ажалай, таряан ажал болоод үбһэ ногоо ургуулха, механизациин, соёлой, ажалшадые наймаагаар хангаха секторнууд бии. Түбэй бүлэгэй бюрогой хүтэлбэри доро сектор бүхэн өөрынгөө тусхайта шалгалта саг үргэлжэ ябуулжа байдаг.

Хабарай тарилгын үедэ гү, али үбэлэй техникэ заһалгын үедэ саг зуурын постнууд бии болгогдодог.

Арадай хинагшадай МТМ-эйн дэргэдэхи саг зуурын пост олон трактор һайн шанартайгаар заһагдажа, бэлэн болоо гэжэ һая мэдээсэбэ. Механизаторнууд Г. Г. Жамбалов, Б-Х. Б. Бардуев энэ постын эдэбхитэй гэшүүд юм. Газарай хүрьһэ үйлэдбэрилхэ хүдөө ажахын машинануудые заһалга мүн лэ хангалтатайгаар ябана гэжэ тэмдэглэхэ шухала байна.

Мүнөө үбэл саһан ехэ. Тиимэ тула ерэхэ хабарнай шиигтэй байха ёһотой гэжэ хүлеэгдэнэ. Заһагданхай тракторнуудтаа бэлэн сеялкэ, анзаһануудые шагтагалжа, таряагаа богони болзор соо хээдхибэл, үндэр ургаса хүлеэхэ эрхэ олдохо байһаниинь лабтай.

Е. МУНКОЕВ,
Яруунын аймагай «Победа» колхозой арадай хиналтын бүлэгэй түрүүлэгшэ.

Танние ямараар ханганаб?

«ТЭРЭНГИ» ХААНАБ?

Ленинэй гудамжаар оршогшо «Тэрэнгидэ» олон жэлдэ, олон удаа орожо, гаража ябаһан хүм. Харин мүнөө эндэ орожо, хэрэгтэйхэн ном бэдэржэ олохо һанаатай үүдыень түлхибэб. Тайлдабагүй. Тата-баб. Мүн лэ үгы. Тиигэжэ буряад номуудые хаана, ямар магазинһаа худалдажа абахаяа мэдэхээ болишонхойб. Юундэб гэхэдэ, «Туяада», авиазаводой гү, али ЛВРЗ-эйн номой магазинуудта буряад ном наймаалнагүй ха юм. Куйбышевай нэрэмжэтэ гудамжадахи номой магазиндахи буряад номой таг уншагшын эрилтые хангангүй.

—Магазинай урдын байра «Буркоопсоюзай» аад, тэрээнээ манһаа абажа, ямар бэ даа мастерской болгоо. Ажалшадай депутадуудай Улаан-Үдын горсоведэй гүйсэдхэхэ комитед Кировэй нэрэмжэтэ гудамжаар нэгэ байра сүлөөлжэ үгэхэ нэрэтэй юм. Тэрэнь мүнөө хүрэтэр үгы агша. Үнэндөө хүнэй олоороо ябадаг Ленинэй нэрэмжэтэ гудамжаар буряад номой «Магазин-клуб» байха ёһотой байгаа,— гэжэ городой номой наймаанай директорой орлогшо В. Ф. Михайлов хэлээ һэн.

Манай «Бургиз» жэлдээ хэдэн олон буряад ном хэблэжэ гаргана. Энэнь уншагшадтаа хүрэнгүй, городой номой складуул соо тооһондо дарууլжа хэбтэдэг хаш...

Б. НИМАЕВ.

СЕКУНДАНТНУУД, РИНГҺЭЭ ГАРАГТЫ!

(Мүнөөдэр Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой соёлой ордон соо боксоор „Байгал" журналай шанда хүртэхын түлөө нэмэл мүрысөөн эхилхэнь)

Жэлдээ нэгэ удаа «Байгал» журналай шанда хүртэхын түлөө боксоор үнгэргэгдэдэг мүрысөөндэ хабаадалсаха дуратайшуул жэлһээ жэлдэ олошорно. Энэнь тон һайшаалтай. Һонирхолтой энэ мүрысөөндэ манай республикын боксернуудһаа гадна, Россин Федерациин автономито республика, область, хизаарнуудай боксернууд командаараа ерэдэг болонхой. Монголой Арадай Республикын боксернууд энэ мүрысөөндэ хабаадалсаһан, зарим нэгэниинь Буряадай АССР-эй чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэжэ, Эхэ ороноо бусаһан түүхэтэй.

Мүнөөдэр эхилхэ арһан бээлэйн ёһотой эзэд болохо ябаһан боксернуудай тулалдаанда Монголой Арадай Республикын хэдэн спортсмен, Караганда, Краснокаменск хотонуудай, Красноярска, Хабаровска хизаарнуудай, Эрхүүгэй, Шэтын областьнуудай, Яхадай, Буряадай АССР-нүүдэй суглуулагдамал командынууд хабаадалсахань.

— Манай республикын нэрэ солые хэд боксернууднай хамгаалхань бэ?—гэжэ Буряадай АССР-эй суглуулагдамал командын тренер, Россин Федерациин габьяата тренер А. А. Атархановһаа асуухада, ингэжэ харюусаа:

— Мүрысөөндэ хабаадалсаха дуратайшуул олон. Энэнь һайшаалтай бэзэ. Зүгөөр һүүлэй һорилго, мүрысөөнүүдэй дүн хаража үзөөд, республикынгаа суглуулагдамал командые бүридүүлһэн байнабди. Тэрэнэй нэгэ хэдые нэрлэхэдэ иимэ: СССР-эй спортын мастер Владимир Султумов, уласхоорондын классай мастер, СССР-эй, РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй чемпион Валерий Стрельников болон бусад СССР-эй спортын мастернууд, республикын хэдэн удаа чемпионууд болоһон боксернууд Павел Федотов, Иван Любчик болон бусад хабаадалсахань.

Сэхыень хэлэхэдэ «Байгал» журналай шанда хүртэхын түлөө эхилһэн боксын наадан һонирхолтойгоор үнгэржэ, боксдо дуратайшуулай анхарал татаха бэзэ гэжэ һанагдана.

Боксоор СССР-эй гурба удаа чемпион ябаһан, СССР-эй габьяата тренер, мүнөө Россин Федерациин физкультура, спортын комитедэй ахалагша тренер А. К. Лясота мүрысөөнэй главна судьягаар уригдажа ерэнхэй.

Мүрысөөн дүрбэн үдэрэй туршада үргэлжэлхэ. Түрүүшын үдэр үдэшын 6 час 30 минутаһаа, мартын 3-да — үдэрэй 4-һөө, мартын 4-дэ — үдэрэй 12 часһаа эхилхэ. Түгэсхэлэй наадан мартын 5-да үнгэргэгдэхэ юм. Энэ наадан үдэшын 6 час 30 минутаһаа эхилхээр хараалагдана.

Зай, нигээд лэ, мүнөөдэр үдэшын 6 час 30 минутада Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой соёлой ордон соо заншалта «Секундантнууд, рингһээ гарагты!» гэһэн соносхол зэдэлжэ, шамбай шуран хүбүүд Буряадай АССР-эй чемпионой хүндэтэ нэрэ зэргын түлөө туласалдажа эхилхэнь. Энэмнай боксдо дуратайшуулай ёһотой һайндэр болохонь ха юм.

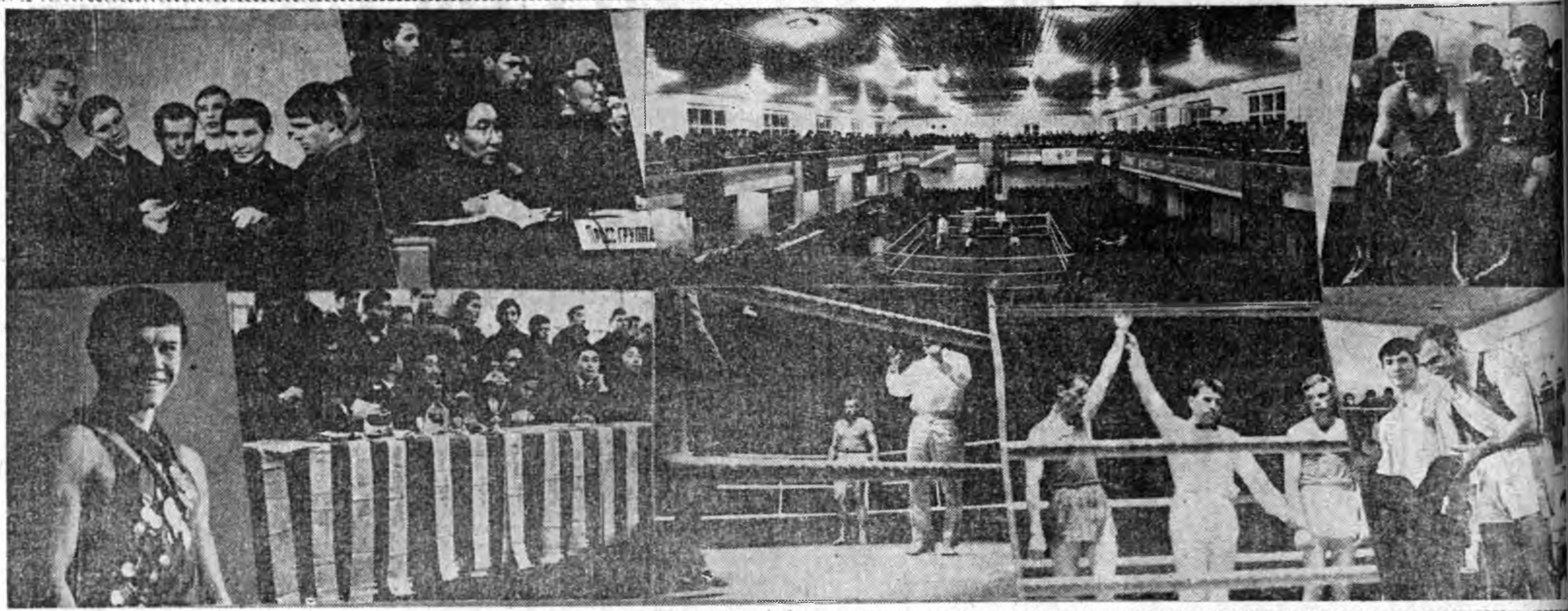

В. ГАУЧЕНОВЭЙ фотомонтаж.

Нютаг нютагай һонин

ДАЙНАЙ ВЕТЕРАНУУД— ҮХИБҮҮДЭЙ АЙЛШАД

Улаан-Үдын Октябрьска районой Геологическа үйлсөөр оршодог хүүгэдэй клубта 20-дохи һургуулиин һурагшад олоороо сугларба. Совет Арми болон Далайн-Сэрэгэй Флодой һайндэртэ зорюулагдаһан баярай суглаан эндэ үнгэргэгдөө.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуусхэ дайнда хабаадагшад нүхэд Воробьев, Антонов гэгшэд дайн байлдаанай гал дүлэн соогуур совет сэрэгшэдэй эгэршэгүй эрэлхэг зориг харуулжа, хархис муухай дайсадые илаһан тухай үхибүүдтэ хөөрэбэ.

20-дохи һургуулиин һурагшад дайнай ветерануудта һонирхолтой концерт харуулаа.

М. ДРЯХЛОВ.

МОНГОЛ ХЭЛЭН ДЭЭРЭ ГАРАХАНЬ

Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй алдарта ойдо зорюулан МНР-эй Гүрэнэй хэблэл буряад поэдүүдэй шүлэгүүдэй ном гаргахань.

Тус ном дотор буряад 50 гаран поэдэй 150-яад шүлэг оруулагданхай. Тэдэнэй дунда буряад литературын үндэһэ һуури табигша Хоца Намсараевай, Жамсо Тумуновай, Чимит Цыдендамбаевай, Цокто Номтоевой, Ц-Д. Дондоковагай, Ц. Зарбуевай, А. Жамбалдоржиевай, Д. Улзытуевай, Г. Чимитовэй, Ц.Б. Бадмаевай, Ц. Дондогойн, залуу бусад поэдүүдэй шүлэгүүд оруулагдаа.

Олон үндэһэ яһатантай СССР-эй арадуудай бүлэдэ ороһон буряад зоной жаргалта ажабайдал, коммунизм байгуулга совет-монгол арадуудай хани барисаан тухай энэ ном дотор хэлэгдэнэ.

Мүнөө үеын буряад уран зохёол Монголдо дэлгэрүүлэгшэ Х. Цэвээн шүлэгүүдые оршуулан, энэ номые бэлдээ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуусхэ дайнай үедэ баатарай үхэлөөр унаһан бэлигтэй поэт Цыретор Зарбуевай «Буряад орон» гэһэн мэдээжэ дуунай нэгэ бадагаар «Сагаан дуулгата Саян» гэжэ энэ ном нэрлэгдэнхэй.

Б. ЦЭРЭНДАШ.

ОЙН БАЯРТА БЭЛДЭНЭ

Республикынгаа байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе эрхим һайнаар угтаха гэжэ Улаан-Үдын аймагай һургуулинууд бэлдэжэ байнхай.

Доодо-Саянтын дунда һургуулиин классуудай таһалга болон байра соо республикын 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан стенднүүд үлгөөтэй. «Буряадай искусство» гэһэн стенд нэгэ классай таһалга соо хэгдэбэ. Мүн эндэ манай уран зохёолшодой номууд бии. Һургуулиин коридор соо «Буряадай уран зохёолшодой үхибүүдтэ зорюулһан номууд» гэһэн выставкэ нээгдэнхэй. «Манай республикын Социалис Ажалай Геройнууд» гэһэн стенд дээрэһээ промышленность ба хүдөө ажахын түрүү хүнүүдэй түйлалтатай танилсажа болоно.

Һургуулиин багшанар республикынгаа түүхэ, соёл гэгээрэл, экономико тухай лекцинүүдые уншана.

Мүн Ивалгын дунда һургуулиинхид, Каленовкын найман жэлэй һургуулиинхид республикынгаа байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе эрхим һайнаар угтахаар бэлдэжэ байна. Эдэ һургуулинуудта республикымнай хүгжэлтэ харуулһан стенднүүд мүн лэ түхеэрэгдэнэ.

Ф. СТЕПАНОВ,
аймсногой методист.

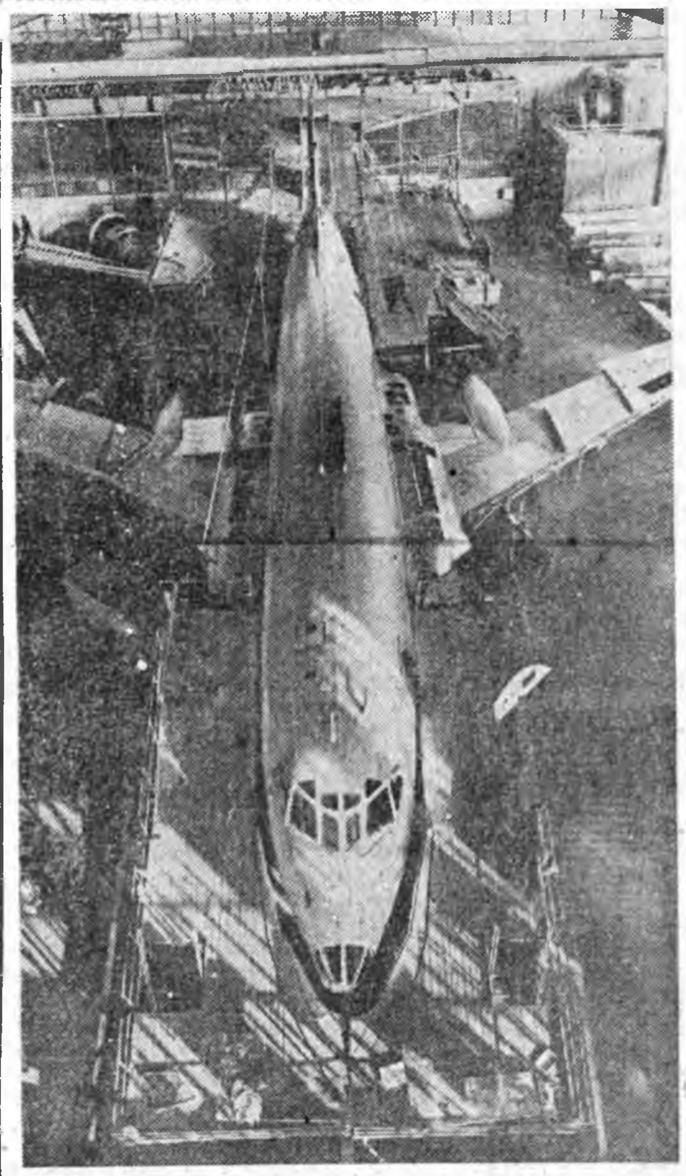

САМОЛЁДУУДЫЕ ЗАҺАБАРИЛГА

БЕЛОРУССИИН ССР. **Минскын авто-заһабарилгын завод үнгэрһэн жэлдэ Венгри, Болгари, Польшо болон бусад оронуудай авиакомпанинуудта «ТУ-134» түхэлэй 15 лайнер заһабарилжа үгөө.**

Заводой цехүүд соо «ЯК-40», «ИЛ-40», «ИЛ-14», «ТУ-124», «ТУ-134» түхэлэй самолёдууд заһабарилагдажа гарадаг.

Заводой коллектив түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлэй социалис уялгануудые зүбшэжэ үзөөд, жэлэйнгээ түсэбые декабриин 25 болотор, болзорһоонь урид дүүргэхэ, «ТУ-134 А» самолёт заһабарилгые шудалха гэжэ шиидэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «ТУ-124» самолёдой хабсаргалга дээрэ.

ТАСС-ай фотохронико.

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО — ХИЛЫН ЗААНАҺАА

УЛААН-БААТАР

СЭВ зүбшэлнэ

ТАСС

Электрическэ ба почтын хэлхээ холбооной талаар социалис оронуудай харилсаа холбооной эмхиин гэшүүн-оронуудай экспертнүүдэй зүблөөн февралиин 22-һоо 27 хүрэтэр Монголой ниислэл хотодо боложо дүүрэбэ. Тус эмхиин гэшүүн-оронуудтахи хүн зоноор үсөөн районуудта электрическэ хэлхээ холбоо байгуулха тухай протоколдо гар табяа.

ПАРИЖ

ДРВ-гэй ТҮЛӨӨЛЭГШЫН МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Вьетнамай Демократическа Республика тушаа США-гай түлөөлэгшын мэдүүлгые Вьетнамай асуудалаар уласхоорондын конференцидэ хабаададаг ДРВ-гэй делегациин түлөөлэгшэ Нгуен Тхань Ле эрид буруушааба.

Вьетнамай Демократическа Республика плендэ ороһон американ сэрэгшэдые Вьетнамһаа США-гай сэрэгүүдые гаргаһанһаа удаа наар сүлөөлнэ гэжэ Сагаан байшангай түлөөлэгшэ тэрэ мэдүүлгэ дотороо ямаршье үндэһэ баримтагүйгөөр баталһан байна.

Тиин США-гай правительство Урда Вьетнамһаа американ сэрэгүүдые гаргаха хэрэгээ удааруулха һанаатай гээд агентствэнүүд батална.

Вьетнамдахи дай болюулха ба амгалан байдал һэргээхэ тухай хэлсээе Холбоото Штадуудай, мүн сайгон захиргаанай бүдүүлигээр эбдэжэ байһые далдалан сагааруулха зорилготойгоор американ империалистнууд иимэ мэдүүлгэ хэһэн байна гээд ДРВ-гэй түлөөлэгшэ тэмдэглээ. Хэлсээ эбдэһэн эдэ бүхы ябуулгануудайнгаа түлөө Холбоото Штадууд, сайгон захиргаан бүрин харюусаха ёһотой гэжэ ДРВ-гэй делегациин түлөөлэгшэ хэлэбэ.

ХАНОЙ

Сайгонойхид хэлсээгээ эбдэһээр

ТАСС

Вьетнамдахи дай болюулха ба амгалан байдал һэргээхэ тухай хэлсээе сайгон захиргаан бүдүүлигээр эбдэнэ гэжэ. Сүлөөлэлгэ гэдэг хэблэлэй агентствын мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

Январиин 29-һөө февралиин 13 хүрэтэр Кантхо провинцида эшээлһэн сайгон армиин 21-дэхи ябаган сэрэгэй дивизиин 31-дэхи, 33-дахи полкнууд Лонгчи, Лонгбинь, Хоалыу, Сафиен, Луонгтам, Виньхуандонг тосхонуудта хэдэ дахин добтолһон байба. Бронетранспортёрнууд, артиллери, авиаци тэдэнние эдэбхитэйгээр дэмжэбэ. Эдэ хархис ябуулгануудһаа уламжалан, 45 хүн алуулһан, шархатаһан, 200 гаран гэр һандаргагдаһан, галдагдаһан байна.

Февралиин 9-һөө 14 болотор тус провинцида шэбээлһэн «граждан оборонын» 416-дахи, 479-дэхи, 428-дахи батальонуудай солдадууд Ньонай, Ньонг а, Танхоа, Чыонглонг, Тханьсуан тосхонуудта добтолһон, энгэй хүнүүдые барижа хааһан, хэдэн зуугаад хүниие гамгүйгөөр сохиһон байгаа.

БРАТИСЛАВА

СЛОВАКИИН КП-гэй ЦК-гай ПЛЕНУМ

ТАСС

Словакиин Компартиин ЦК-гай пленум эндэ боложо дүүрэбэ. КПЧ-гэй XIV съездын ба Словакиин Компартиин съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ тухай, Словакиин Компартиин саашанхи зорилгонууд тухай ЦК-гай Президиумэй элидхэл КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, КПС-эй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Й. Ленарт хэбэ.

Ороной экономико хүгжөөхын тула Словакиин байгаалиин баялигуудые бүри үрэ ехэтэйгээр ашаглаха талаар нинтын ажал ябуулгын бүхы участогуудта партиин хүтэлбэрилхы үүргэ саг үргэлжэ бэхижүүлхэ шухала гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

Словакиин КП-гэй ЦК-гай Президиумэй тоосоото элидхэлые пленум һайшаагаад, бусад шиидхэбэринүүдые абаһан байна.

ДЕЛИ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКА ХУБИЛАЛТАНУУДЫЕ ХЭХЫН ТҮЛӨӨ

ТАСС

Штадтаа социально-экономическа ехэ хубилалтануудые хэхын түлөө Индиин Пенджаб штадай правительство оролдожо байна гэжэ штадай губернатор Д. С. Павате олоной митинг дээрэ мэдүүлээ. Пенджабай хүн зоной байдал һайжаруулхын тула штадай правительство бүхы арга боломжоёо элсүүлнэ. Ойрын 4—5 жэлэй турша соо энэ штат бүрин электрижүүлэгдэхэ, медицинскэ хүдэлмэри һайжаруулагдаха, шоссе харгы барегдаха байна. Шэнисэ, барайгар гүрэндэ худалдан абалгые хинаха шалгалта тогтоохоор Пенджабай правительство хараална гээд Д. С Павате тэмдэглээ.

ДЕЛИ

Шэнжэлэлгын түб эмхидхэгдэхэнь

ТАСС

Мүнөө Индидэ эрдэм-шэнжэлэлгын институдуудые эмхидхэхэ программа Индиин бүлэг эрдэмтэд зохёожо байна. ГДР-эй, Венгриин, Японой ба бусад оронуудай эрдэмтэд энэ түсэб зохёолгодо хабаадалсана.

Тус программа 15 жэлэй турша соо бэелүүлэгдэхэ ёһотой. Энэ үе соо ороной промышленна ехэ хото городуудта шэнжэлэлгын тусхай түбүүдые байгуулхаар түсэблэгдэнэ. Тиигэһэнэй ашаар Индиин промышленностиин ба хүдөө ажахын элдэб һалбаринууд нилээд хүгжөөгдэхэ.

БЕЙРУТ

Израилиин самоледууд һүйдхэлтэ ниидэлгэ хэбэ

ТАСС

Ливанай «Мидл ист эйрлайнз» гэжэ компаниин «Боинг-707» түхэлэй граждан самолёдые Израилиин «Фантом» түхэлэй истребитель-бомбардировщик тойрон ниидэһэн байна. Албанай хэрэгээр Ливанда аяншалһан Чад Республикын президент Ф. Томбалбай энэ самолёдто һуужа ябаа гэжэ «Орьян-Жур» газетэ бэшэнэ.

Араб оронуудта эсэргүү эзэрхэг түримхэй политика бэелүүлһыень буруушаажа. Израильтай дипломатическа харилсаагаа таһалха гэһэн шиидхэбэри Чад Республика һаяхан абаа һэн гэжэ мэдээжэ.

Чад Республикын президентын ниидэхын урда тээ Израилиин «Фантом» түхэлэй хоёр самолёт Ливанай агаарай дайдые эбдэһэн байгаа. Эдэ хоёр самолёдой нэгэниинь лэ президент Ф. Томбалбайн һуужа ябаһан агаарай онгосые тойрон ниидэбэ.

ПАРИЖ

ДРВ-гэй, США-гай ДЕЛЕГАЦИНУУДАЙ ХӨӨРЭЛДӨӨН

ТАСС

Вьетнамай асуудалаар Парижда үнгэргэгдэжэ байгаа уласхоорондын конференцидэ хабаададаг ДРВ-гэй, США-гай делегацинуудай түлөөлэгшэдэй хоорондын хөөрэлдөөнүүд Парижай Клебер авенюдахи Уласхоорондын конференциин байшан соо болобо.

ДРВ-гэй талаһаа — ДРВ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Нгуен Ко Тхань, США-гай талаһаа — Зүүн Азиин ба Номгон далайн оршондохи хэрэгүүдые даадаг, США-гай гүрэнэй секретариин туһалагшын орлогшо У. Селливен хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадаһан байна.

ХАНОЙ

ХАНОЙДО УУЛЗАЛГА БОЛОБО

ТАСС

Лаосто амгалан байдал һэргээхэ ба национальна талаараа үгэеэ ойлголсолго туйлаха тухай хэлсээ баталалга Лаосой баатарлиг арадай ехэ илалта, национальна эрхэнүүдээ сахин хамгаалхын түлөө тэмсэлдэнь гайхамшаг ушар болоно гэжэ ДРВ-гэй премьер-министр Фам Ван Донг Лаосой Патриотическа фронтын ЦК-гай Генеральна секретарь Фуми Вонгвитидай хүндэлэлдэ үнгэргэгдэһэн уулзалга дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ. Вьентьянда хөөрэлдөөнүүдые хэжэ дүүргэгээд, фронтын делегаци Самнеа ошохо замдаа Ханойдо тогтоһон байгаа.

Баталагдаһан хэлсээн хадаа Лаосой асуудалые шиидхэлгын политическэ, юридическэ үндэһэ һуури болоно, ороноо нэгэдүүлхэ арга олгохо байна гэжэ Фам Ван Донг тэмдэглээ.

Энэ хэлсээн Индохитадай гурбан арадай дайшалхы һаналаа нэгэдэлгын ехэ илалта мүн. Эдэнэй үнэн зүб хэрэгэй түлөө тэмсэлые Социалис оронууд, эб найрамдалда дуратай гүрэнүүд халуунаар дэмжэнэ.

Вьетнамдахи дай болюулха ба амгалан байдал һэргээхэ тухай хэлсээе хүндэлхөөр хэлбэришэгүй бэелүүлхээр бүхы вьетнам арадай эрид шиидэнги байһан тухай Фам Ван Донг мэдүүлээ.

ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй премьер-министрэй орлогшо, национальна оборонын министр Во Нгуен Зиап болон бусад уулзалга дээрэ байлсаба.

БЕЙРУТ

Харата ябуулганууд хэгдэнэ

ТАСС

Тель-Авив Ливанай хилэ дээрэ харата ябуулгануудые үүдхэжэ үргэлжэлһөөр.

Израилиин сэрэгэй катернууд Ливанай уһа руу нэгэнтэ бэшэ добтолон ороһон байна.

Февралиин 27-до Израилиин агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй истребительнүүд Ливанай Сайда, Тир, Набатия, Рашидийя, Бурт-Шамали гэхэ мэтын һуурин тосхонууд дээгүүр ниидээ.

ХАНОЙ

Вьетнам фильмүүдэй фестиваль

Вьетнам фильмүүдэй ... дохи фестиваль февр... 28-һаа мартын 15 хү... эндэ үнгэргэгдэхэ юм. ...намай Демократическа ... публикын национальн... нематографи байгуу... хай декредтэ президе... Ши Минэй гараа та... хорин жэлэй ойдо з... рюулагдана.

1969 онһоо 1972 о... лотор Вьетнамай ки... мэргэжэл шадабарита... хёон буулгаһан бари... уран һайханай фил... тус кинофестиваль дэ... руулагдаха. Эдэ эгээн ... мүүд «Алтан лотос», ... гэн лотос» гэһэн шан... хүртэхэ.

НЬЮ-ЙОРК

Эрид шууд буруушаана

Африкан хүдэлмэри... хуулита буһалгаае д... тула Урда Африк... публикын расис хар... сагаархидан хашалта... шалалта хэжэ байһые... найрамдалай Бүхэд... Совет эрид шууд бур... ба гээд үндэһ яһанай... гаргалгые усадхаха т... ООН-ой комитедэй ... лэгшын нэрэ дээрэ ... телеграмма дотор х... нэ.

ЮАР-ай расис ... засаг апартеидэй по... бэелүүлхэдээ ехэ аюу... бэг тохёолдуулна гээд ... эй Генеральна сек... Р. Чандрын телегра... тэмдэглэгдэнэ.

РИМ

Аша үрэтэй харилсаа холб...

Экономическа ба н... техническэ харилсаа ... бооной талаар совет-и... комиссиин VI сесси ... хүдэлмэрээ үргэл... һээр.

Хоёр ороной хоор... экономическа ба ... техническэ харилсаа х... үргэдхэхэ, һайжаруул... нэ арга онолнуудые мэр... тэд пленарна заседа... дээрэ, мүн комисс... шэнжэлжэ байнхай. И... Италиин ехэ ехэ ... нүүдтэ бэшэ, харин ... даа наймаанай-промы... на жэжэ эмхинүүдтэ... харилсаа холбоон е... үрэтэй байха бшуу.

Хүдөө ажахын, э... хамгаалгын һалбар... совет-итальян харилса... боое үргэдхэхэ асууд... сесси дээрэ мүн лэ ... лэгдэхэ.

Италиин делегац... руулагшэ, галаа... гуудэй министрэй о... М. Педини ТАСС-ай ... респонденттэй хөөр... дөө сесси хүдэлмэр... жалтатай һайнаар э... онсолон тэмдэглэбэ.

НЬЮ-ЙОРК

Бомбодолгоёо үргэлжэлүүлһээр

Камбоджын газар... гуудые американ ... бомбодоһоор гэжэ СШ... сэрэгэй командован... лөөлэгшэ Гонолулуһа... вайи) мэдээсэнэ.

Редактор **Ц. Ц. ЦИБУДЕЕ...**

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Үсэгэлдэрһөө партийна документнүүдые һэлгэлгэ эхилбэ» — Л. Синегрибовэй фоторепортаж. Республикын малшадай ажал хэрэгүүд тухай материалнууд. ВОИР-ай Бүхэсоюзна IV съездын тоосоон. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Фермэдэ гээгдэгшэд үгы болобо» — С. Тарасовагай статья.

Гурбадахи хуудаһанда. «Саг, шүүмжэлэл, уран зохёолшо» — А. Бальбуровай статья.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Элдэб һонин. Спорт.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

14.35 — Һүүлэй һонин. 14.45 — «Һонюуша багашуулай турнир» — һурагшадта зорюулагдана. 15.30 — «Над всей Испанией безоблачное небо» — ГДР-эй телевизионно уран һайханай фильм (3-дахи сери). 16.45 — **Үнгэтэ телевидени.** Фигурна һолжоролгоор дэлхэйн чемпионат. Братислава хотоһоо дамжуулагдаха. 18.50 — Забһарлал. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Улаан-Үдэ харуулна:

19.30 — Хүгжэмэй һургуулиин үхибүүдтэ зорюулагдаһан концерт. 20.05—«Үдэшын Улаан-Үдэ» гэһэн телевизионно газетэ. 20.45 — Һүүлэй һонин (буряад хэлэн дээрэ).

«Орбита» харуулна:

21.00 — «Эрдэм ба соёл культурын гол шухала асуудалнууд». 21.30 — **Үнгэтэ телевидени.** Фигурна һолжоролгоор дэлхэйн чемпионат. Братислава хотоһоо дамжуулагдаха. 23.30 — **Үнгэтэ телевидени.** «В узел связанные нити» — научно-популярна фильм. 23.50 — Забһарлал. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

19.30 — «Марица» — Кальманай опереттэ.

21.00. **Улаан-Үдэ харуулна.**

2, 8, 21, 32, 42, 48

Вологда хотодо февралиин 28-да үнгэргэгдэһэн «Спортлотогой» зургаадахи тиражаар иимэ номернууд тудаа гэжэ «Спортлотогой» Буряадай зональна управлени мэдээсэнэ.

Удаадахи, долоодохи тираж Иваново хотодо, энэ оной мартын 10-да үнгэргэгдэхэ.

САГАЙ УЛАРИЛ

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор, республикадамнай үүлэтэйшэг байха. Байгал шадарай, Баунтын аймагуудаар багаханаар саһан орохо. Бусад газарта саһан орохогүй. Баруун тээһээ секундын 4 метр хүрэтэр хүсэтэйгөөр һалхилха. Температура 5—9, хойто аймагуудаар, Байгалай хойто эрьеэр 9—13, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 23—25, үдэртөө 5—7 градус хүйтэн болохо гэжэ хүлеэгдэнэ.

Мартын 3—4-дэ үүлэтэйшэг байха, саһан орохогүй. Баруун тээһээ секундын 3—7 метр хүсэтэйгөөр һалхилха. Температура һүниндөө 20—25, үдэртөө 4—9 градус, хойто аймагуудаар, Байгалай хойто эрьеэр һүниндөө 30—35, үдэртөө 9—14 градус хүйтэн болохо.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: ре... ра — 54-54 приёмная — 54-93, зам. редактора — ... зам. редактора — 62-62, ответ. секретаря — 50-52, ответ. секретаря — 66-76. отделы: партийной ... ни — 60-91. сельского хозяйства — 64-36. 63-86 ... ганды и агитации — 56-23. промышленности и стро... ства — 61-35. советского строительства и быта — ... культуры и школ — 60-21. писем и рабселькоров — ... информации — 34-05. общественная приёмная — ... машинное бюро — 57-63. фотолаборатория — 33-61.

● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-03406. Заказ № 1842